

BUDAKALÁSZI

XIX. évfolyam | 8. szám
2025. november

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

30 éves
az ország legnagyobb
cserkészcsapata – 10-11. oldal

A TARTALOMBÓL

- Jövőre az egységes kommunális adót differenciált építményadó váltja | 3. old.
- Az orvos kúrál, a természet gyógyít | 19. old.
- Ádventi ház a Faluházban | 22. old.
- Az én hangszerem a kórus | 20-21. old

Interjú a 100. életévét töltő
Zlatzky Józsefné Marikával | 16-17. oldal

Digitális szemeteelés

és a globális felmelegedés | 24. oldal

JÖVŐRE AZ EGYSÉGES KOMMUNÁLIS ADÓT DIFFERENCIÁLT ÉPÍTMÉNYADÓ VÁLTJA

Budakalászon eddig egységes összegű kommunális adót kellett fizetni az ingatlanok után, függetlenül azok méretétől. Egy kis lakás tulajdonosa ugyanazt az összeget fizette, mint egy nagyobb családi házé. A kommunális adó megszüntetésével és az építményadó bevezetésével ezt a gyakorlatot tette igazságosabbá a Képviselő-testület. Az építményadó mértékét úgy állapították meg, hogy a város számára többletbevételt is hozzon, a növekvő állami elvonások mellett is jusson forrás fejlesztésekre. A méltányossági szempontokat különböző mentességek és kedvezmények biztosítják.

Október végén új adórendeletet alkotott a Képviselő-testület. A legnagyobb változás, hogy a magánszemélyek esetében 2026-tól az eddigi egységes kommunális adót az ingatlanok méretét figyelembe vevő, differenciált építményadó váltja fel. A környező településeken jellemzően már évekkal ezelőtt megtörtént ez a változás.

Az új rendelet alapján az építményadót a hasznos alapterület alapján kell fizetni, de pince és a tárolásra szolgáló padlás, valamint a fedett terasz adómentesek lesznek. A kisebb (10 m² alatti) melléképületek után sem kell adót fizetni. Emellett a mentességre jogosultak köre is kibővült. Eddig például csak az egyedülálló nyugdíjasok kaphattak kedvezményt, a jövőben – az egy főre jutó jövedelem alapján – több együtt élő nyugdíjas is jogosult lesz erre.

Arányosabb és igazságosabb közherviselés

Az építményadó bevezetésének célja, hogy igazságosabb legyen a közherviselés, vegye figyelembe a környező települések gyakorlatát, a várható adóbevétel lehetőleg emelkedjen, valamint, hogy a szabályozás ne jelentsen aránytalan terhet a lakosság számára és a rászorulóknak részére biztosítson kedvezményeket, valamint méltányossági lehetőségeket.

Az eddigi kommunális adó éves mértéke egységesen 34 ezer forint volt. Januártól a magánszemélyek tulajdonában álló beépített ingatlanokra 400 Ft/m², a 120 m² feletti ingatlanrészre pedig 500 Ft/m² éves adómértéket állapít meg az új rendelet. Összehasonlításképpen: ugyanez Pomázon a lakás célú ingatlanok és garázsok esetében 450 Ft/m², egyéb építményekre 600 Ft/m². Szentendrén a sávós adó mértéke 400 Ft/m²-ről indul, de a 70 m² feletti ingatlanoknál már 750 Ft-ot, 170 m² felett pedig 1800 Ft-ot kell fizetni négyzetméterenként.

Az elfogadott javaslat szerint Budakalászon jövőre egy 100 m² hasznos alapterületű ingatlan után évente 40.000 forint adót kell fizetni. Értelemszerűen a kisebb alapterületű ingatlanok után kevesebb, a nagyobb alapterületű ingatlanok után pedig arányosan magasabb lesz a hozzájárulás a város közös kiadásaihoz.

Mentességek és kedvezmények

A méltányosság érdekében többféle kedvezmény és mentesség marad érvényben, illetve újakról is rendelkezik a friss adórendelet. Ilyen például a nyugdíjaskedvezmény, amit eddig csak egyedülálló

nyugdíjasok vehettek igénybe, jövőre azonban az egy főre jutó jövedelem alapján több együtt élő nyugdíjas is jogosult lehet. A következő mentességekről és kedvezményekről rendelkezik az új-jáalkotott adórendelet:

- fogyatékkal élő személyek és fogyatékkal élő gyermeket nevelők: teljes mentesség,
- nyugdíjas kedvezmény (jövedelmi határhoz kötve): 50 százalékos adókedvezmény,
- tárolásra szolgáló padlás, pince, valamint fedett terasz: adómentes,
- 10 m² alatti kisméretű melléképületek: adómentes,
- külterületi, árvízveszélyes és építési tilalom alatti területek: 40 százalékos adókedvezmény,
- budakalászi víziközmű fejlesztési hozzájárulást fizetők: mentesség 2028-ig,
- helyi védettségű épületek: 25–50 százalékos kedvezmény.

Méltányolható indokok alapján további kedvezmények adhatók, ezeket a Polgármesteri Hivatalnál lehet majd kérelmezni.

Adatbejelentési nyomtatványon kell megadni a tényleges adatokat

Az adóalapot az ingatlanok tényleges, hasznos alapterületéből számítja ki a helyi adóhatóság. Mivel a földhivatali adatok nem minden esetben tükrözik a valós adatokat, az adó megállapításához szükséges információkat az első évben minden ingatlantulajdonosnak adatbejelentési nyomtatványon kell majd megadni. Az igazságos közherviselés érdekében fontos az ellenőrzés, amit a hivatal légifelvételek szoftveres kiértékelésével és helyszíni ellenőrzéssel végez.

A többletbevételeket infrastrukturális fejlesztésre fordítják

Az építményadó bevezetésétől többletbevételeket is vár az Önkormányzat. Annak érdekében teszi, hogy a növekvő állami elvonások mellett is jusson forrás a helyi fejlesztésekre, utak, járdák építésére. Köztudott, hogy az állami normatív támogatás évről évre kisebb arányban fedezi a kötelező önkormányzati feladatok valós költségeit, emellett ebben az évben különböző jogcímenen már közel 400 millió forintot kell befizetnie a központi költségvetésbe Budakalásznak.

Tájékoztatás január közepéig, adatbejelentés február közepéig

Mivel az építményadó bevezetése szinte valamennyi budakalászi ingatlantulajdonost érinti, ezért 2026. január 15-ig mindenki részletes tájékoztatást kap a teendőkről. Az elektronikus vagy papír alapú adatbejelentési nyomtatványokat 2026. február 15-ig kell majd beküldeni a Polgármesteri Hivatalnak. A márciusi, illetve szeptemberi adófizetési határidők nem változtak.

ÖNKORMÁNYZATI ÉS HELYI HÍREK

Fórián-Szabó Gergely polgármester

1956 hőseire emlékeztünk és átadtuk a városi díjakat

Az október 23-i városi megemlékezés alkalmából a Kós Károly Művelődési Ház, a Kalász Alapfokú Művészeti Iskola és a Lenvirág Táncegyüttes közreműködésével rendhagyó, zenés, táncos megemlékezést láthattunk. A műsor egy fiatal pár történetén keresztül megható módon elevenítette fel a forradalom kitörésének pillanatait.

Az előadást Forián-Szabó Gergely beszéde követte, amiben a fiatalokhoz is szólt: – Sokszor elhangzik, hogy 1956 hősei a fiatalok voltak. Ez igaz. De ők elsősorban nem azért voltak hősök, mert fiatalok voltak, hanem azért, mert felelősséget mertek vállalni. Nem csak magukért, hanem másokért, egy egész nemzetért. Mert hitték, hogy amit tesznek, azt nem csak a saját életükért, hanem az egész közösség jövőjéért teszik. És ez akkor olyan energiákat szabadított fel, ami hőstettekre és csodákra volt képes – fogalmazott a polgármester.

Az ünnepi beszéd után városi díjak átadása következett. A Budakalászi Emlékéremet az Egészséges Budakalásziért Egyesület, azaz az Egészségklub tagjai nevében az elnök, Nagy Edit vette át.

A város egyik legnépesebb közössége az elmúlt húsz évben rengeteget tett a budakalásziakért, számos programot szerveztek, szűrővizsgálataikon nem csak a klubtagok, hanem valamenyny budakalászi részt vehetett. Nagy Edit köszönőbeszédében kiemelte, hogy mindenkinek jár az elismerés, aki az egészséget nem magánügyként, hanem közösségként kezeli.

A Képviselő-testület a díszpolgári jelölések közül egyhangúlag Balogh Csaba posztumusz díjazását támogatta. A díjat testvére, Suhai Judit vette át.

Balogh Csaba 2006-ban a Nemzeti Fórum színeiben lett a 8. számú választókerület képviselője. Később függetlenként, majd 2019-től a 2011 Egyesület képviselőjeként képviselte a körzetében élők érdekeit. A demens szeretteiket otthon ápolókat a budakalászi Alzheimer Café megszervezésével egy közösségbe hívta és országos

Balogh Csaba Budakalászi posztumusz díszpolgára lett

színvonalú előadókkal hozzásegítette őket, hogy enyhüljön a rájuk nehezedő teher. Emellett vásárokat szervezett, termelőket hívott Kalászra, hogy kedvező árú és magas minőségű termékekkel tölthessük fel a téli készleteket.

A díjátadót követően az ünneplők a Faluház udvarán fáklyákat gyűjtöttek és a rendészek biztosítása mellett átsétáltak az Omszki parki '56-os emlékműhöz, ahol az Önkormányzat, a város egyesületei, civil szervezeteinek koszorúkat helyeztek el.

A Viola Egyesület kapta az első Balogh Csaba Pro Caritate-díjat

Budakalászi díjat alapított a szociális területen példaértékű elhivatottsággal dolgozó személyek vagy szervezetek elismerésére. November 12-én, a Szociális Munka Napján az Alzheimer Café alkalmát megelőzően Forián-Szabó Gergely polgármester a Viola Egyesület elnökének, Varga Katalinnak nyújtotta át az elismerést.

Közmeghallgatás novemberben

Budakalászi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. november 27-én 18 órakor tart közmeghallgatást a Faluház nagytermében. A közmeghallgatáson Budakalászi lakói a közügyekkel kapcsolatos kérdéseiket és javaslataikat közvetlenül intézhetik az egyéni körzetekben és a kompenzációs listáról bekerült képviselőkhöz. Budakalászi polgárai a helyszínen és előzetesen írásban (kozmegehallgatas@budakalasz.hu) is feltehetik a kérdéseiket. A testület az írásban feltett kérdésekkel kezdi a válaszadást. A munkatervben eredetileg októberre tervezett alkalmat a Képviselő-testület az őszi szünet miatt egy hónappal elhalasztotta, hogy minél többen el tudjanak jönni.

November 27-én 18 órától közmeghallgatást tartunk

A bíróság megsemmisítette az építéshatóság határozatát

Idén februárban Budakalászi a Duna-parton a Port 313 kikötő és hajótároló a vízpartjától délre létrejött úszómű kapcsán építéshatósági eljárás megindítását kérte. A Pest Vármegyei Kormányhivatal hatáskör és illetékesség hiányára hivatkozva elutasította a kérést, ezt a döntést a bíróságon támadta meg Budakalászi.

A Budapest Környéki Törvényszék 2025. október 22-én kelt jogerős ítéletében az Önkormányzat keresetét mindenben elfogadva megsemmisítette az elutasító határozatot és új eljárásra kötelezte az Építéshatóságot. Mivel a budakalászi kérés szabálytalan építési

tevékenység kivizsgálására irányult, a bíróság osztotta a város álláspontját és megállapította: az Építéshatóságnak a vonatkozó kormányrendelet alapján valamennyi Helyi Építési Szabályzatba (HÉSZ) ütköző jogszerűtlen építési tevékenységgel kapcsolatban kötelessége intézkedni. A bíróság a keresettel támadott határozatot megsemmisítette és új eljárás lefolytatására kötelezte a Kormányhivatalt.

Tavaly októberben az Omszk-tó közelében tapasztalt szabálytalan építkezés miatt fordult bírósághoz Budakalász. Itt a korábbi egy lakás helyett hatot alakítottak ki, amit a HÉSZ tilt, ráadásul jelentős túlépítés is történt. Mivel Budakalász az építéshatóság részéről olyan fellépést tapasztalt, ami inkább a szabálytalanságok legalizálását szolgálta, a város ebben az esetben is beperelte a Kormányhivatalt.

Őszi faültetések

A város nyolc pontján összesen 68 fát ültettek el az elmúlt napokban. Minden esetben a környezetbe illeszkedő, a klímaviszonyokat kedvelő fák kerültek a közterületekre úgy, hogy a közművektől tartandó védőtávolságot és a közlekedésbiztonságot is figyelembe kellett venni.

A Hargita utcában 15, a Márton Áron utcában pedig 23 fát ültetünk el. A meglévő, túlnyomó rész vérszilvafák mellé gömbszivarfa, gömbjuhar és oszlopos díszkörtefa került.

Három hársfa került a cserkész grund Zrínyi utca felőli oldalára, kettő az Erdőhát utcában kapott helyet. A Jókai Mór utcába 26 cseplezsmeggy kerül, az ültetés a tervek szerint november 20-ig befejeződik.

A Gyümölcs utcában is folytatódott a tavaly elkezdett fasortelepítés. A most elültetett fákkal az a cél, hogy olyan egységes fasor alakuljon ki, amit a helyi adottságok lehetővé tesznek.

A MÁV-HÉV is eleget tett a fapótlási kötelességének. A Szentistvántelepi állomás környékén összesen 11 fát ültettek el. A Cserkészgrundhoz 4 oszlopos díszkörtefa került, a Szentistvántelepi HÉV-megálló parkolójától északra 1 oszlopos díszkörtefa, a Szentistvántelepi állomás melletti parkba 5 kőris és 1 oszlopos díszkörtefa került.

A faültetéseket a Duna Autó Zrt. 36 fa és 108 ültetőrúd adományozásával támogatta, amit ezúton is köszönünk! Márciusban, a Nemzeti Faültetés Napja alkalmából elültetett 50 fával együtt idén újabb 100 fával gazdagodik a város.

H5 HÉV fejlesztés – a minisztérium személyesen fog tájékoztatást adni

Korábban beszámoltunk arról, hogy egy november 4-én éjszaka megjelent kormányhatározat rendelkezett a szentendrei HÉV-fejlesztéséről. A szűksavú jogszabály szerint a kabinet „racionalizált műszaki tartalommal” hagyta jóvá a közbeszerzési eljárás megindítását.

Mivel Budakalász számára kiemelten fontos, hogy a tervezőkkel részletesen egyeztetett, a lakossági igényeket és a szakmai szempontokat egyaránt tükröző tartalommal valósuljon meg a beruházás, Forián-Szabó Gergely polgármester tájékoztatást kért az országgyűlési képviselőnkől a „racionalizált” tervekről.

Vitályos Eszter válaszelevelében jelezte: a „döntés célja az volt, hogy a projekt megvalósítása a rendelkezésre álló források hatékony felhasználásával, ugyanakkor ütemesen és a lehető legrövidebb időn belül megkezdhető legyen.” A közbeszerzési eljárás megindításával kapcsolatosan arról tájékoztatott, hogy a „folyamat jelen szakaszában a részletes műszaki tartalomra vonatkozó dokumentációk véglegesítését követően kerülhet sor a kivitelezésre irányuló feltételes közbeszerzési eljárás előkészítésére és megindítására.

Képviselő Asszony utalt arra, hogy a kormány továbbra is kiemelten fontosnak tartja a szentendrei HÉV vonalának korszerűsítését, és a döntések meghozatalakor az érintett települések szempontjai továbbra is lényegesek. Forián-Szabó Gergely polgármestert arról is tájékoztatta, hogy a racionalizált beruházás részleteit az Építési és Közlekedési Minisztérium személyesen fogja bemutatni a városvezetésnek.

Budakalász Lenfónó állomás látványterve

Háttér: Néhány évvel ezelőtt a mérnökök részletesen egyeztettek az önkormányzatokkal. Ennek eredménye, hogy a H5-ös HÉV-vonal korszerűsítésének tervei figyelembe veszik a helyi sajátosságokat és igényeket.

Budakalász kérésének megfelelően például a Lenfonó csomópont áteresztőképességének növelése érdekében a peronok egy oldalra kerültek. Emellett három gyalogos és kerékpáros aluljáró, valamennyi kalászi megállóban megfelelő kapacitású fedett kerékpártárolók, és a helyi igényeket kiszolgáló P+R parkolók megépítése is szerepelt az egyeztetett tervekben.

Ezek a projektelemek vonzóbbá tehetik a közösségi közlekedés használatát, ezáltal csökkenthetik az autóforgalmat. Nagyon reméljük, hogy a sok éve tartó várakozás után végre elindul a beruházás, de legalább ennyire fontos, hogy milyen műszaki tartalom valósul meg, hiszen ez a fejlesztés évtizedekre meg fogja határozni Budakalász városképét és közlekedési körülményeit.

Klebelsberg-emléknap

Emléknapot tartottak Klebelsberg Kunó születésének 150. évfordulója alkalmából november 13-án. A Kalász Suli Általános Iskola és a Váci Tankerületi Központ közös programján a város valamennyi iskolája közreműködött.

Az eseményen részt vett Forián-Szabó Gergely polgármester és Budakalász Város Önkormányzata, valamint a Váci Tankerületi Központ képviselői.

Az eseményre műsorral készült a Kalász Suli színjátszócsoporthoz, és vetélkedőt szerveztek a budakalászi iskolák csapatainak. Az emléknapon résztvevők megtekinthették a diákok által készített plakátokból összeállított kiállítást. A program a Budai úti mellszobornál koszorúzással zárult.

A Szentistvántelepi Általános Iskola is a Klebelsberg Kunó-féle népiskola építési programnak köszönheti a létét. 1926-ban hozták létre az országos Népiskolai Építési Alapot, amelyből három év alatt ötezer falusi, tanyai tanterem épült Magyarországon.

A Szentistvántelepi Általános Iskolát Fényes Gyula bányamérnök tervei alapján 1925-1926-ban építették. Az egy-tantermes iskolával egybeépült a háromszobás tanítói lakás, amelynek ebédlője egyben postai hivatalként is működött. A tanító felesége volt a postaügynökség vezetője. A tanterem végéhez fa harmonikaajtóval kapcsolódott a kápolna, ahol vasárnaponként katolikus miséket, alkalmanként református istentiszteleteket tartottak. Hétköznap a legügyesebb diák, vasárnaponként és ünnepnapokon a tanító harangozott, aki egyben a kántori feladatokat is ellátta.

Klebelsberg Kuno mellszobra a Kalász Sulival szemben

Az iskola a pomázi tanfelügyelethez tartozott. A szentistvántelepi iskola első tanítója, saját kérésére, Petykó Gyula pomázi tanító lett. Az oktatás 1926 szeptemberében hatosztályos, osztatlan formában kezdődött. Körülbelül 25-30 gyermek volt egyszerre a tanteremben. Voltak hangos és csendes órák. A hangos órákon a tanító külön foglalkozott a katedra körül egy osztállyal, a többiek addig fegyelmезetten végezték a helyükön a kiadott írásbeli feladatokat. Az iskolát egy óriási udvar vette körül: elől egy füves játszótér, közvetlenül az iskola körül volt egy virágos kert, mellette konyhakert, hátul gyümölcsös kert, gazdasági udvar kúttal.

Fontos közlekedésbiztonsági fejlesztés a Kálvária utcában

A Kálvária út kanyargós, meredek útszakasza melletti járdába több ponton lépcsőket építettek be. A korábban veszélyesen kialakított közterületen az Önkormányzat először az alsó lépcsőket váltja ki és teszi biztonságosabbá a közterületet. Az akadálymentes gyalogközlekedés azért is kiemelten fontos, mert aki babakocsival vagy kerekesszéssel közlekedik, a lépcsőnél le kell hajtania a kanyargós és meredek úttestre, az autók közé.

Új felfestés a Kalász Suli parkolójánál

Elsősorban a gyerekek és a szülők biztonságát szolgáló felfestések kerültek a Kalász Suli parkolójának autós behajtójához. A járdára vörös sáv-, a járda elé és mögé pedig előjelző felfestések kerültek annak érdekében, hogy aki a zsúfolt Budai útról befelé vagy a parkolóból kifelé kanyarodik, számítsa a kerítés mögött akár rollerrel, kerékpárral érkező gyerekekre.

Elkészült a Szentistvántelepi HÉV-megálló parkolójának vízelvezetése

Az önkormányzat megbízásából a Szentistvántelepi HÉV-megálló parkolójában vízelvezető rendszert építettek ki, hogy esőzések idején a parkoló bejáratánál lévő vízóraaknákat ne árrassa el a víz.

Szünetel az elektromos hálózatbővítés az Ófaluban

Az ELMŰ október 13-tól hálózatbővítési munkálatokba kezdett az Ófaluban a gyakori feszültségingadozások megszüntetése és a növekvő lakossági energiaigény biztosítása érdekében. A fejlesztés várhatóan november 15-ig tartott volna. Egy, a közműterképen nem szereplő gázvezeték miatt az újratervezéséig felfüggesztették a kivitelezést.

Rekordközeleli részvétel az őszi Tófutáson

Az őszi Tófutás különböző távjain összesen 1381 nevezés történt, a sportesemény ismét megmozgatta a várost. Akik előregisztráltak, egy akadályfutáson is indulhattak kora reggel a megszokott távokon kívül. Az egészséges életmód nevében kísérőprogramokon is részt vehettünk, a Telepi Suli szülői munkaközösségének hála pedig gyümölcsökből, szendvicsekből és megannyi házi süteményből nyerhettünk energiát a sportoláshoz.

A díjkiosztóra még a szél is elcsendesült és délutánra a nap is kisütött. Mindenki nyertesként távozott a parkból, hiszen egy kellemes délelőttöt tölthettünk együtt a jó levegőn sportolással. Találkozunk a tavaszi Tófutáson!

Az esemény Budakalász Város Önkormányzata és az Aktív Magyarország támogatásával valósult meg.

Aranyminősítést szerzett a Kenderkóc csoport

Újabb rangos szakmai elismerést kapott a Budakalászi Lenvirág Táncegyüttes: a Kenderkóc korcsoport a XIII. Jászfényszarui Fényfesztiválon „A LádaFia – Felcsiki táncok” című koreográfiájával kiemelt aranyminősítést és a „Legjobban éneklő csoport” különdíját is elnyerte.

A koreográfiát Sz. Pukli Gabriella és Hermes Benedek készítették, az autentikus viseletek tervezése és előkészítése Váradi Réka munkáját dicsérte. A csoport felkészülését a Budakalászi Lenvirág Alapítvány, Budakalász Város Önkormányzata és a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár támogatta.

Elhunyt Sári József és Csemiczky Miklós

Sári József zeneszerző, zongoraművész és zenetanár 1935-ben született, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. A diploma megszerzése után zenetanárként, zongorakísérőként, kamarazenekar-vezetőként dolgozott, majd karmesterként és zongoristaként is gyakran fellépett. Munkásságát egyebek mellett Kossuth-díjjal is elismerték.

Sári József Budakalászon a Szent László utcában lakott, Eredics Gábor kérésére 2002-ben alapította meg a Kalászi Művészeti, Nevelési Alapítványt.

Csemiczky Miklós 1954. március 16-án született Budapesten. Zeneszerzést tanult a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1983-tól 2017-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, majd a Zeneakadémia, a budapesti Zenetanárképző Főiskola, a Bartók Béla Zeneművészeti Intézet tanára volt. Munkásságát 1986-ban Erkel-díjjal, 1996-ban Bartók–Pásztory-díjjal ismerték el, 2020-ban Érdemes művész kitüntetésben részesült. Csemiczky Miklós a 2002-ben alapított Kalászi Művészeti, Nevelési Alapítvány kuratóriumának tagja volt.

Sári József és Csemiczky Miklós emlékét megőrizzük!

Vandál rongálás az ártéri erdőben

A budakalászi ártéri erdő kedves madár és mókusetető installációját november első hétvégén vandál módon tönkretették. Az EuroVelo6 nemzetközi kerékpárút mellett felépült Manófalva sok vita forrása volt, tetézte a bringások, helyben lakók és kirándulók között évek óta fennálló konfliktushelyzetet. A kerékpárút ártéri szakasza állami terület: a bringaút a Magyar Közút kezelésében van, a Duna felé eső részt a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, a gát felőli oldalt a Pilisi Parkerdő Zrt. kezeli.

Budakalász 2019 őszén jelentős erőfeszítéseket tett azért, hogy az addigra már engedélyekkel rendelkező nemzetközi kerékpárút nyomvonalát a Duna sétányról, illetve az ártéri gyalogútról a gátra helyezték át. A helyben lakók, a kirándulók és a bringások közötti konfliktus már akkor borítékolható volt, de az építési engedélyen már nem lehetett semmissé tenni a korábbi városvezetői jóváhagyásokat.

Kánya Tamás land art művész valószínűleg nem volt tisztában ezekkel a viszonyokkal és talán azt sem tudta, hogy milyen konfliktusok kísérték addig is a kerékpárút használatát. Manófalva az egyik legaranyosabb része volt Budakalásznak, ezért tavasszal abban maradtunk az alkotóval, hogy az Önkormányzat segít egy kompromisszumos új helyszínt találni, de ezt a segítséget végül nem vette igénybe, ragaszkodott a Duna-parti erdei környezethez. Az alkotóművész azt a javaslatunkat viszont elfogadta, hogy kikéri az állami terület kezelőinek jóváhagyását.

Az EuroVelo6 ártéri szakasza a Magyar Közút kezelésében van, a Duna felé eső részt a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság, a gát felőli oldalt a Pilisi Parkerdő Zrt. kezeli. Október elején telefonon Kánya Tamás arról tájékoztatott, hogy az ártéri erdőben, a tavalyi helyszínhez képest a kerékpárúttól valamivel távolabb kezdte el újraépíteni az installációt. Jelezte, hogy megkereste az állami szereplőket: a Pilisi Parkerdő nem támasztott aggályokat, a Magyar Közút elutasító válasza viszont késett, addigra megkezdte az építést. A közútkezelő a forgalmi kockázatokra hivatkozva azonban nem támogatta a helyszínt.

Szombat délután még állt az installáció, vasárnap reggel már a szétvert alkotás fogadta az arra járókat. „Ne keressék. Manófalva bezárt. Boldogok lehetnek a kerékpárosok és a helyi lakók, akiket annyira zavart.” – írta közösségi oldalán Kánya Tamás. Amennyiben mégis nyitott lenne a mesevilág újraépítésére, Budakalász örömmel segítene egy alkalmas helyszín megtalálásában. Cikkünk megjelenése után a Szentendrei Rendőrkapitányság arról tájékoztatott, hogy garázdaság miatt eljárást indítottak.

Zöldhulladék-szállítás és darálékosztás

Idén még két alkalommal szállítja el a szolgáltató a zöldhulladékot korlátlan mennyiségben. Elég a törmeléket a barna kukába helyezni, az ágakat 1 méteres hosszúságú kötegekben kirakhatjuk a kukák mellé. Az év hátralévő zöldhulladékszállítás időpontjai november 13-14., december 11-12.

Budakalászon térítésmentesen lehet faaprítékot igényelnie a lakosoknak a készlet erejéig a Budakalászi Önkormányzattól. A talajtakarásra is alkalmas darálék a zöldhulladékgyűjtő edények átvételi idejében, minden hónap utolsó hétfőjén és csütörtökén (legközelebb november 24-én és 27-én) a hulladékgyűjtő-ponton átvehető (Klinger Henrik u. 1291/25. hrsz., a volt Lenfonógyár területén, a hulladékudvar mögött – a helyszínen információs tábla segíti a tájékozódást).

Nem szükséges előzetesen igényt benyújtani, elegendő az átvétel idején és helyén megjelenni és jelezni, hogy darálékért jöttek. Kérjük a lakosokat, hogy hozzanak magukkal zsákot és lapátot a darálék elviteléhez!

Fiatalkorú elkövetőket tartóztattak fel a városrendészek

Telefonos bejelentés alapján négy fiatalot igazoltattak a kalászi városrendészek október végén. Az egyik sértett bejelentése szerint valaki egy rollerről a bevásárlóközpontnál leköpte őt, elhajtott a helyszínről, majd társaival az Omszk parkban hangoskodtak. Egy másik bejelentőt szintén rollerről egy kemény tárggyal megdobtak.

A városrendészek Budakalász HÉV állomásnál igazoltatták a fiatalokat, majd a kérdőre vont csoportból ketten beismerték a tetteiket.

Mivel kiskorúakról és bűncselekmény alapos gyanújáról volt szó, a kollégák értesítették a rendőrséget. A helyszínen megjelent az egyik sértett is, aki azonosította az elkövetőt. Időközben az érintett szülők is megérkeztek, így a feljelentés után már az ő jelenlétükben folytatódott a rendőri intézkedés.

Az esettől függetlenül érdemes fontolóra venni, hogy ne lehessen elektromos rollerrel a Kahl am Main sétányra, illetve a park területére rollerrel behajtani.

Köszönjük rendészeink példás gyorsaságát a garázda cselekmények felderítésében. Eredményességükben fontos szerepet játszottak az azonnali bejelentések: a Városrendészet 9:00 és 21:00 óra között a 06/70-314-6104-es telefonszámon érhető el, forduljunk hozzájuk bizalommal.

Advent

A Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár hátsó udvarán várunk minden érdeklődőt az első adventi gyertyagyújtásra november 29-én szombaton 16 órakor.

Ezúttal a Nyitnikék Óvoda készül műsorral. Köszöntőt mond Forián-Szabó Gergely polgármester, illetve Bereczki Örs református lelkész ünnepi gondolatait hallgathatjuk meg. Készülünk együtt az ünnepre!

Idősek Adventje

Budakalász Város Önkormányzata szeretettel meghívja 65 év feletti polgárait 2025. december 7-én vasárnap 15.00 órától a Budakalászi Sportcsarnokban (Omsz park 1.) tartandó adventi ünnepségre!

Az ünnepi műsorban fellép Gergely Robi Dúdold velünk! – Kis karácsonyi koncert című műsorával, valamint előadással készül a Református Gyülekezet Kórusa is.

Részvételi szándékukat december 1. hétfőig a marics.tamas@koskarolyh.hu email címen, vagy 9-16 óra között a +36/70 331-7183-as telefonszámon vagy a +36/26 340-468 telefonszámon, a 206 vagy 207-es mellékeken várjuk.

A rendezvény napján 13:45 órától 15 percenként autóbusz indul, amely a Dévai ABC-nél, a Művelődési Háznál, a Szentistvántelepi Templomnál, a Béke sétányon az ABC-nél és a Budakalász HÉV-állomáson áll meg.

Szeretettel várjuk Önöket!

Halláscsökkenés? Fülzúgás?

Díjmentes hallásvizsgálat és 2 hetes ingyenes hallókészülék próbahordás.

Nálunk az utógondozás is díjmentes!

Hasonlítsa össze minket más szolgáltatókkal. Nálunk a készülék vásárlásával együtt egy 6 éves hallásgondozási programot is kap ingyenes készülékállítással, konzultációkkal.

Vilgszínvonalú dán készülékek elérhető áron.

20 év alatt több ezer embernek segítettünk már.

+36 (70) 905-2522
www.bekashallascentrum.hu

Karácsonyi ajándékcsomag

A nyugdíj- vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülő budakalásziak december elején ismét ételmisszer-csomagot vehetnek át. A tartós élelmiszereket tartalmazó csomagok a következő időpontokban vehetők át:

December 10. szerda 8:00-tól 16:00 óráig

December 11. csütörtök 14:00-tól 18:00 óráig

December 12. péntek 8:00-tól 12:00 óráig

Az ajándékcsomagok idén is a Faluházban (Budakalász, Szentendrei út 9.) vehetők át személyesen, ehhez személyi igazolvány, lakcímkártya és a nyugellátásról szóló igazolás szükséges majd. Meghatalmazással a jogosultak mellett mások is megkaphatják a csomagot. Fontos, hogy a Faluház hátsó udvarán továbbra sem lehet parkolni, kérjük, hogy az autóval érkezők az épület melletti első parkolót használják.

Tavaly közel 7 tonna ételmisszert osztottunk ki

KÖZÖSSÉGEINK

30 éves az 1111. számú Szent István Cserkészcsapat

Az alapító házaspár Andrásfalvy Etelka és dr. Wettstein András közösségépítő munkája nyomán 1995. augusztusában Budakalászon megalakult a 1111. sz. Szent István Cserkészcsapat, amibe később az 1988-ban alakult és az Ófaluban működő Szent Sebestyén Cserkészcsapat is beolvadt. Eredményes munkájukat jelzi, hogy ma az ország legnagyobb cserkészcsapata működik Budakalászon.

A cserkészcsapat legfontosabb rendezvényei a tíznapos nomád nyári táborok voltak. A táborozó gyerekek, fiatalok létszáma idén a három korosztály számára szervezett táborokban már meghaladta a 400 főt. Erdei környezetben, hazai vagy határon túli folyókon evezve, a magyar történelem és más népek, illetve kultúrkörök „keremeséi” köré szervezték a különleges programokat.

Andrásfalvy Etelka és dr. Wettstein András

Közösséget építenek

A cserkészcsapat működésének alapja az őrsgyűlés, amit 16 éves korukat betöltött, képzett őrsvezetők tartanak. Olyan fiatal cserkészek, akiknek fontos a gyerekek oktatása-nevelése és a közösségformálás. Emlékeztetéseket a cserkészbálok és a Cseverésző bál, ahová a cserkészvezetőket, szülőket és a régi tagokat várják. Hagyományos alkalmak a cserkészmikulás, az adventi cserkészműhely, az őrsi betlehemjárás és a templomi misztériumjáték mellett a téli túrák és a húsvéti locsolások is. A szülők bevonásával szervezett csapatnap, és a cserkészvezetők közösségépítő munkáját megköszönő „hála vacsora” szintén fontos eseményeivé váltak a közösségnek.

A sport, környezetvédelem, hitélet mellett a színjátszás is rendre helyet kapott a programok között, Andrásfalvy Etelka 1991-ben fiatal hittanosokkal saját Szent Miklós szindarabot írt és mutatott be a szentistvántelepi templomban. A Mikulás ünnepek később is

fontos pontjai maradtak a cserkészcsapat életében, de más témájú zenés színdarabok is következtek, amiket meghívásra, az ország több pontján és a határokon túl is bemutattak. A legnagyobb lélegzetvételű alkotások Pipó Józseffel közös szerzeményű rockoperák, amiből több is készült.

Értékek: felelősség és társadalmi hasznosság

A nemzetközi cserkészmozgalom értékrendjének megfelelően már az első években a környezetvédelmi akciók is fontos szerepet kaptak a közösségi programokban. A kilencvenes évek második felében például egy bajor cserkészcsapattal együttműködésben egy kiszáradt területet alakítottak vissza eredeti mocsaras formájába.

A cserkészmozgalom célja a több mint száz évvel ezelőtti alapító, Lord Baden Powell (cserkészörökben BiPi) célkitűzésével megegyezően napjainkban is aktuális: a társadalom számára hasznos polgárok nevelése. Ennek megfelelően a budakalászi cserkészcsapat tevékenységeinek lokálpatrióta célkitűzése volt mindig, hogy a helyi cserkészek mellett más fiatalok számára is minél több lehetőséget teremtsen a szabadidő hasznos és egészséges eltöltése céljából. Ezek megvalósításához a cserkészcsapat az elmúlt harminc év során nagyon sok önkéntes, kétkezi munkával járó akciót, úgynevezett „grundmunkákat” szervezett szülők bevonásával.

Sport: Vidra Sportegyesület, csónakház

A csapat anyagi hátterét biztosító, 1996-ban létrehozott Szentistvántelevi Cserkész Alapítvány számos sikeres pályázattal segítette mindezt. 1998-ban a cserkészek koordinálásával megalakult a VIDRA Sportegyesület, aminek a neve valójában mozaikszó, tömören kifejezi az egyesület célját: Vízi Diákok, Roverek, Amatőr Sportolók Sportegyesülete. A város támogatásával kilenc kenut és evezőket vásároltak, majd a funkcióját veszített Duna-parti szivattyúházból csónakházat alakítottak ki, ami huszonhét éve működik.

A sportolási lehetőségeket bővítette a „Cserkészgrund”, ami Szegfű utcából a Szentistvántelev HÉV állomás mellé költözött és mindenki számára nyitott parkként szolgálja a kalásziakat.

Cserkészház

Az egyre népesebb cserkészcsapat otthont keresett. 2007-ben lehetőség lehetőségi nyílt arra, hogy a Lenfonó HÉV megálló közelében egy félbehagyott épületet és az elvadult környezetét birtokba vehessék. A következő években a hétvégi, önkéntes grundmunkák eredményeként először szerény formájában, majd 2023-ban a korábbi félkész épület mindkét szintjén teljeskörű felújítás történt. A Zöld Sziget Cserkészház mai formáját a Szentistvántelevi Cserkész Alapítvány és a VIDRA SE pályázati forrásait kiegészítve az

Önkormányzat támogatásával valósult meg.

Közöség

2013 és 2014 telén a cserkészek a strandröplabda pálya felloccsolásával kezdtek a jégpályát kialakítani. A következő szezonban újrahaznosított anyagok felhasználásával már egy 525 nm-es, kivilágított műjégpályát hoztak létre. 2017 januárjában a VIDRA Sportegyesület keretében létrejött a jégkorong szakosztály, ami mára közel 100 fős létszámmal öt korosztálynak kínál sportolási lehetőséget. A helyi és környékbeli települések óvodái és iskolái számára is adott a lehetőség, hogy testnevelésórák keretén belül délelőttönként is használják a jégpályát, valamint hétvégenként mindenkit hív sportolni a Budakalászi Közöség, mely 2025-ben teljes körű felújításon esett át.

Cserkészek és „vidrák” közös otthona

A Vidra SE öt korcsoportjában 100 gyermek sportol

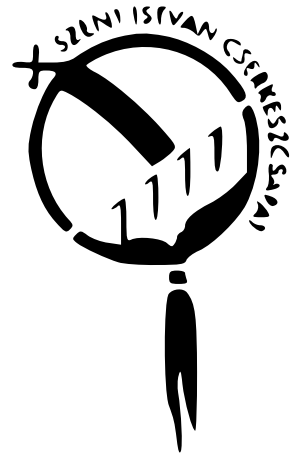
Az immár több mint négyszáz fős cserkészcsapat és közel 100 fős Vidrák otthonául szolgáló Cserkészház megtalálta a Budakalászt legjobban szolgáló funkciót. Az 1111. számú Szent István Cserkészcsapat a város legnépesebb civil közössége, négyszáz főt meghaladó tagságával az ország legnagyobb cserkészcsapata.

A cserkészcsapat vezetését, a csapatparancsnoki tisztséget az alapító házaspártól húsz év után fiatal vezetők vették át, akik hároméves időszakokra vállalják el az ifjúsági szervezet vezetését és a működés koordinálását. A cserkészet alapelve az önkéntesség, így a nyolcvan fiatal vezető: órsvezetők, rajvezetők és az őket segítő fiatal vezetők mindannyian önkéntesen végzik a munkájukat.

Összességében megbecsülni is nehéz, hány barátság, a számos tábor alatt mennyi életre szóló élményt köszönhetnek a kalászi fiatalok a cserkészcsapatnak. Mára méretéből is fakadóan a település kapcsolati hálójában, barátságokban a legnagyobb szervező közösség az iskolák mellett a cserkészcsapat.

Isten étesse a 1111. számú Szent István Cserkészcsapatot!

Urbán Ákos

INTÉZMÉNYI HÍREK

Telepi Óvoda

Varázslatos Oviszépítő Nap

Október 18-án, szombaton az óvoda udvara teljesen megújult. Hálás szívvel köszönjük minden szülőnek és gyermeknek, akik eljöttek, segítettek, dolgoztak, nevettek és szívüket-lelküket beletették ebbe a napba.

A közös munka eredménye egyszerűen lenyűgöző: a homokozókat színes, varázslatos kiskonyhák díszítik és várják, hogy az apró, szorgos kezek szebbnél szebb homoksütiket készítsenek. Az udvar rendezett lett és virágba borult hála a rengeteg gereblyezésnek és pakolásnak. Az összes udvari játékot lecsiszoltuk, lefestettük. A lépcső alatt pedig ezentúl Bogyó háza várja a játszani vágyó gyerekeket.

Nyitnikék Óvoda

Mesék, dallamok és őszi varázslat

Szeptember utolsó napjai, és az október is különleges hangulatban teltek a Budakalászi Nyitnikék Óvoda Szalonka utcai épületében. A gyermekek és az óvoda dolgozói közösen ünnepelték a mese és a zene világnapját, melyek mind-mind a közösség összetartó erejét és a közös élmények varázsát erősítették.

Szeptember 30-án, a mese világnapján az óvoda pedagógusai kedves meglepetéssel készültek: előadták a „Kiskakas gyémánt félkrajcárja” című mesét. A gyermekek izgatottan figyelték a jól ismert történet életre kelt szereplőit, és nagy örömmel fogadták kedvenc jeleneteiket. A közös mesehallgatás és a pedagógusok lelkes előadása igazi közösségi élményt teremtett, amely sok kisgyermek szívében maradandó emlékké vált.

Másnap, október 1-jén, a zene világnapja alkalmából az óvoda

Budakalászi Jó Pásztor Óvoda

Számunkra a zene nagyon fontos. Megmelengeti a szívünket, általa kifejezhetjük érzelmeinket, gondolatainkat. Szeretjük a ritmust, a dallamot, a harmóniát, melyet énekhangunkkal vagy hangszerek által hozunk létre. Október 1-én, a Zene világnapján mindig történik valami több, különlegesebb zenei közösségi élmény. Ebben az évben újra eljöttek hozzánk a budakalászi zeneiskolás növendékek és tanárok közül

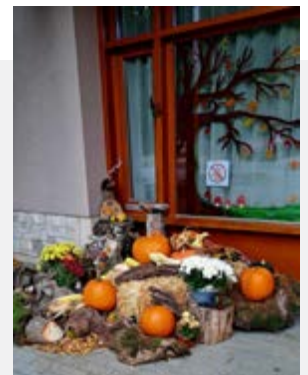
Míg szépült az udvar, készült a konyhán a reggeli és az előkertben bográcsban főtt az ebéd. A reggeli zsíroskenyérnek és a finom gulyáslevesnek köszönhetően mindenki mosolyogva, jóllakottan folytathatta a munkát, és ha valaki megszomjazott munka közben még ovis teát is szürcsölhetett.

Ez a nap megmutatta, milyen ereje van az összefogásnak, a szeretetnek és a közösségnek. Köszönjük, hogy velünk voltatok, hogy együtt szépítettük az óvodánk udvarát és ezzel együtt a szívünket is.

aulája megtelt énekszóval. A csoportok már az esemény előtti hetekben lázasan készültek, gyakorolták azokat a dalokat, amiket együtt adtak elő. A közös éneklés öröme mindenkit megérintett, a gyermekek csillogó szemmel és mosollyal énekeltek a megtanult dalokat. Minden kis óvoda egy különleges, zene világnapjához kapcsolódó nyakláncot is kapott emlékül, amit haza is vihetett magával.

Az október második hetében zajló események tovább fokozták az őszi hangulatot. Az óvoda aulája és az épület előtti rész pompába borult – hála a szülők felajánlásainak. A terményekből, díszítőkökből, levelekből és színes virágokból varázslatos dekoráció született. Az óvoda ezúton is köszönetét fejezi ki minden családnak, akik adományaikkal hozzájárultak az őszi díszítéshez.

néhányan, s kedves, gyermekbarát műsorokkal igazi művészeti élményben részesülhettünk. Hálásak vagyunk nekik!

Októberben állatos projektekkel foglalkoztak a csoportok az Állatok világnapjához kapcsolódóan. Emellett családi kvízzjátékot indítottunk állatos találós kérdésekkel, melyre minden nap a gyermekek szüleikkel együtt kitalálták a választ. Kutya-terápiás foglalkozás keretében sok mozgáson és játékon keresztül minden csoport kutyás élményben részesült.

A felelős állattartásra való ösztönzés céljából kutya és cicaeledelt gyűjtöttünk, melyet a Pomázi Állatvédő és Állatsegítő Egyesület részére szülői segítséggel eljuttattunk. Reméljük, minél több kisállat jóllakhatott a finomságokból.

Október 7-én csatlakoztunk az „Egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért” imakezdeményezéshez. Ezen a napon a világ minden táján bekapcsolódtak a gyermekközösségek ebbe az imaláncba. Mi is regisztráltunk az ACN (AID To Church In Need) oldalán, és óvodánk teljes létszámát bejelentettük. Az udvaron készítettünk közösen a gyerekekkel egy tized nagy rózsafüzért,

és imáinkban a világ egységére és békéjére gondoltunk. Emlékeztünk Szent Pio atya ígéretére, aki azt mondta: „Ha egymillió gyermek imádkozza a rózsafüzért, a világ megváltozik.” Hisszük, hogy a gyermekek bizalommal teli imájának nagy ereje van, s

a jó Istennél meghallgatásra talál. Hisszük, hogy a gyermekek világméretű, közös rózsafüzér imája sok kegyelmet hozhat a világra és nagy áldást a családok és az Egyház számára.

Kalász Suli

Őszi Erzsébet-tábor Zánkán

Iskolánk két osztálya, a 7.c és a 6.b az őszi turnusban vehetett részt a zánkai Erzsébet-táborban, így három napot tölthetünk el a Balaton partján. A szép, napos időnek köszönhetően a gyerekek strandolhattak is, emellett változatos sportfoglalkozások, hajózás, kalandpark, színdarab, valamint érdekes és hasznos előadások gazdagították a programot.

A táborozásnak fontos közösségépítő szerepe is volt: erősítette az osztályközösségeket, közelebb hozta egymáshoz a barátokat, osztálytársakat, valamint az osztályfőnököket és tanítványaikat. Ez a három nap valóban segített abban, hogy tanár és diák egyaránt jobban megismerje egymást, és közös élményekkel gazdagodva térjenek vissza az iskolába.

Ausztriai kirándulás

Október 3-án, egy napsütéses őszi napon 55 diákkal indultunk útnak, hogy felfedezzük Ausztria egyik történelmi kincsét. Célunk Eisenstadt és Fraknó vára volt. Fraknó várában nem csupán az időjárás volt gyönyörű, de az idegenvezetőnk is remek előadást tartott az épületről. Életre keltette a vár évszázados történetét, a diákok pedig nagy figyelemmel hallgatták a meséket a fraknói grófokról és a barokk építészetéről. A várból Kismartonba (Eisenstadt) mentünk, ahol a Haydn-templomot, mauzóleumot és a szoroson a templom mellett megépült, egyedülálló Kálvária-hegyet nézhettük meg. A kirándulás minden szempontból sikeres volt: a diákok új ismeretekkel gazdagodtak, és remekül érezték magukat.

Szentistvántelepi Általános Iskola

Nagyon büszkék vagyunk

Csaknéhányhete indult a tanév, mégis bővelkedünk a programokban a Szentistvántelepi Általános Iskolában. Szeptember végén, az Erzsébet Tábori pályázat keretében töltöttek el három napot felső tagozatos gyermekeink a Balatonnál. Remek programokon vettek részt, így izgalmas tanérvindító feltöltődéssel kezdték meg a sulit. Október elején fantasztikus sikereket értek el diákjaink a Bolyai Matematika Csapatverseny körzeti fordulóján. Az „Atommatek” elnevezésű 3. osztályos csapatunk az I. helyen végzett. Gratulálunk a csapattagoknak: Jerkovich Katának, Mázsa Balázsnak, Papp Leventének és Tündik Lőrincnek. Szívből gratulálunk és nagyon büszkék vagyunk az őket felkészítő pedagógusokra, Dr. Pappné Zsilák Katalinra és Neszádeli Katalinra.

Az Asztalitenisz Diákolimpia szentendrei körzeti fordulóján aranyeső hullott diákjainkra. 3 csapatunk is továbbjutott a megyei fordulóba. Összesen 5 arany és 3 bronzéremmel tértek haza diákjaink. Nagyon sok sikert kívánunk az Asztalitenisz Diákolimpia megyei fordulójához, drukkolunk.

Szeptember végén a Magyar Népmese napjához kapcsolódóan, több osztályunk csatlakozott a Nagy Népmese Kihíváshoz. Hét napon keresztül népmeséket olvastunk, megismerkedtünk sok-sok gyűjtött mesével. A program lezárásaként kérdéssort töltöttünk ki, és kaptunk elismerő oklevelet.

Iskolánk elkötelezett az iskolai bántalmazás megállításával szemben. Több osztályunk csatlakozott a Piroslap-Nap kezdeményezéshez, ahol előadásokon, projekteken keresztül hívták fel gyermekeink a figyelmet arra, mit tehetnek a bántalmazás ellen. Iskolánkban komoly szakmaisággal felépített protokollt hoztunk létre a témában.

Patakpart Általános Iskola

Ezt a hónapot is változatos programok tették színesebbé iskolánkban. Nem volt hiány fülbemászó dallamokban, versenyekben, izgatott drukkolásban és megható megemlékezésekben sem.

„A zene az kell, mert körülölel, és nem veszünk majd el...” – énekeltek mindannyian október 1-én, a zene világnapján. Az óráközti szünetekben a gyerekek játékos feladatokat oldhattak meg, délután pedig a Kalász Művészeti Iskola csodálatos előadását hallgathattuk meg.

Persze a zenéből sose lehet elég, a hónap második felében itt járt nálunk Söfnfeld Matyi is a Zenebatyujával. A vidám, nevetős percek és az énekszó mellett elővarázsolta a batyujából a hangszerek, tárgyak hadát, melyeket rezgésbe hozva csodaszép dallamok lengték be a teret. Interaktív foglalkozása láthatóvá, foghatóvá, játékosá és izgalmassá tette az ének-zene világát a gyermekeknek.

Október 3-án, péntek délután a Szüreti Forgatagon őszi termések vették át a főszerepet. Minden alsós osztály kis asztalkája színekbe és ízekbe öltözött az őszi köszöntése alkalmából. Zeneszó, osztályelőadások, jó hangulat és a szülői támogatásnak köszönhetően sok-sok finomság fogadta az érdeklődőket.

A hónapban kétszer is meglátogatták tanulóink a Napvirág Idősek Otthona lakóit, egy alkalommal pedig ők jöttek át játszani az alsósokkal. A gyerekek rajzaival díszített okleveleket adtunk át azoknak a barátainknak, akik tavaly együtt voltak velünk ezeken a programokon. Nagyon szerencsésnek érezzük magunkat, hogy az iskola egy idősek otthona mellé épült, mivel mindkét korosztály számára sokat jelentenek ezek az alkalmak.

A gyerekek idén ráadásul egy négylábú baráttal is találkozhatnak iskolánk folyosóin. Lótusz, egy labrador kutyus, aki vakvezető kutyának tanul. Egyéves koráig Atzél Réka néni családjánál nevelkedik, és szeptembertől a Patakpart Iskolába „jár”. A Süni Kuckóban tölti a napot általában, de a szünetekben is szokott „ügyelni”, ilyenkor sok diákkal találkozik.

Tanulóink több területen is megmértethettek tudásukat, ügyességüket illetően. Negyedikés diákjaink nagyon szép eredményt

értek el a Bolyai Matematika csapatversenyen. Az Észlények csapat 2. helyezést ért el, ezzel bekerült az országos döntőbe. A csapat tagjai: Szegedi Bálint, Jakabfy Dénes, Fürstner Kadosa, Váli Kolos. Felkészítő tanáruk Döme Orsolya.

Iskolánk újra az Asztalitenisz Diákolimpia területi döntőjének helyszínéül szolgált október 17-én. A verseny résztvevői a Leányfalui Móricz Zsigmond Általános Iskola, a Szentistvántelepi Általános Iskola, a Kalászsuli Általános Iskola és a Patakpart Általános Iskola csapatai voltak. Minden korcsoportból, minden nemből egyéniben és csapatban az első helyezettek jutottak tovább a vármegyei elődöntőre. Nagy örömünkre szolgál, hogy minden budakalászi iskolából van továbbjutó versenyző.

A Ritmikus Gimnasztika Magyar Kupán pedig Lakatos Milla az összes létező aranyérmert nyerte meg a saját korosztályában! Gratulálunk minden versenyzőnek!

Szombati munkanapunkon, október 18-án pályaaorientációs napon vettek részt osztályaink. Voltak, akik múzeumpedagógiai-, mások mesefoglalkozáson vehettek részt. A legkisebbek a mesterséges intelligenciával is megismerkedtek. A negyedikesek épületek tervezésének, építésének rejtelmével ismerkedtek, pillécukorból és fopiszkálóból alkottak „épületeket”. A nyolcadikosok a rendezvényszervezés nehézségeibe és szépségeibe kaptak betekintést.

Az október, mint mindig, a megemlékezések ideje is. Október 6-án, az aradi vértanúk emléknapján közös énekléssel emlékeztünk meg a hősokról. Idén Damjanich János, a szerbnek született és magyar hazafiként elhunyt hadvezér állt megemlékezésünk középpontjában. Az október 23-i megemlékezés keretében megtekinthettük a hetedik osztályos tanulók színvonalas és tartalmas előadását.

Zeneiskola

Októberben a KAMI növendékeinek és tanárainak több alkalommal is alkalma nyílt a budapesti koncertéletben részt venni.

3-án a Zeneakadémia Solti termében az Eredics Gábor 70. születésnapja tiszteletére rendezett rendkívül színes koncerten jártunk. 4-én és 18-án a partneriskolai kapcsolatunknak köszönhetően a méltán világhírű Budapesti Fesztiválzenekar koncertjein élvezhettünk csodás előadásokat a Művészetek Palotájában és a Zenekadémián. Ezeket az értékes jegyeket még a júniusi tanévzárón az igazgatói dicséret mellé kapták szorgalmas növendékeink és tanáraink.

Október 1-én, a Zene világnapján térzenékkel szórakoztattuk a budakalászi intézmények és utcák közönségét. 9 helyszínen - iskolákban, óvodákban, az Idősek klubjában, a Faluházban, az

Auchan áruházban - összesen 14 minikoncertet adtak zenekaraink, szolfézs- és kamaracsoportjaink. A főszervezők H. Kürtösi Mónika és Károlyné Telek Judit voltak.

4-én a Kamp János Kapelle játszott a Kiskovácsi Pszichiátriai Intézetben a betegek nagy örömeire. A zenekar vezetését Kispálné Hoppál Hajnalka és Binda Balázs látta el.

10-én a Telepi óvodában jártunk Papp Ágnes, Dobák Katalin, Tőrek Borbála és a budapesti Ujháziné Gyöngyössy Beatrix zenetanárokkal. A Játszódjunk! programot mutattuk be, mely játékos, kreatív, interaktív énekórák sorozata a budakalászi óvodások és alsó tagozatos kisiskolások számára. A foglalkozás betekintést nyújt a hagyományörzés világába népi játékokon, népmeséken, hangszeres bemutatásokon, népi énekeken keresztül. Ez a program Budakalász város óvónőinek, tanítónőinek és népzeneészeinek, zenetanárainak közös együttműködéseként jön létre egy NKA pályázat és a Kalász Művészeti, Nevelési Alapítvány támogatásával.

15-én az IKON-csoport festészeti kiállításnyitóján Papp Ágnes és Dobák Katalin énekelt.

22-én a Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium zeneiskolai zongora szakmai fórumán H. Kürtösi Mónika tartott előadást a zongora 4. osztály metodikai és didaktikai feladatairól, problémáiról.

23-án a városi 1956-os emlékműsorban Almásiné Keszler Krisztina és Hermeszné Uracs Mónika szerkesztette és játszotta a Bartók Béla darabjaiból összeállított zenei betéteket.

Várjuk kedves vendégeinket következő programjainkra:
Őszi Növendékhangverseny, November 17. Hétfő 17:00
Adventi Tanári Hangverseny, November 29. Szombat 18:00

Széchenyi Terv Plusz | **MADYARORSZÁGI KORMÁNY** | **EUROPAI UNIÓ** | **Magyar Nemzeti Operaház**

GENERÁCIÓK EGYMÁS KÖZT
PROGRAMSOROZAT

Hogyan kezelhetjük az atipikus fejlődésű gyermekeket?
ADHD, autizmus, tanulási, magatartási problémák
nyitott workshop gyermekekkel foglalkozó szakembereknek

Dr. Hirsch Anikó
csecsemő- és gyermekgyógyász, gyermekpszichiáter szakorvos,
pszichoterapeuta, Bethesda Kórház

2025/11/25 14:30-17:30
Kós Károly Művelődési Ház Budakalász

A program a TOP-PLUSZ-3.1.3-23/FTT-2024-0000P Jeleni Nemzeti Fejlesztési Szakpolitikai Program és a "Családokért" című projekt keretében valósul meg.

Nem könnyű az eligazodás a különféle szakmai megközelítések, elméletek, gyakorlatok erdejében.

Ehhez próbál ez a workshop átjárhatóbb és átláthatóbb utakat, jelzőtáblákat mutatni.

Az esemény díjtalan, de regisztrációhoz kötött.
Regisztráció: www.eselyeroter.hu

Esély Esély Ter

Budakalász Városi Humán Programja a korai fejlesztéstől a demencia megelőzéséig

Teremtésmese a Kalászi Idősek Klubjában – Écsi Gyöngyi bábművész vendégszereplése

Október 30-án különleges vendég érkezett a Kalászi Idősek Klubjába: Écsi Gyöngyi szlovákiai bábművész, lelkész és népdalénekes. Az ismert előadóművész Teremtésmese című műsorát hozta el a klub tagjainak, amelyben a bibliai teremtéstörténetet elevenítette meg sajátos humorral és bölcsességgel átszőtt előadásmódjával.

A meséből megtudhattuk, hogyan teremtette az Úr a világot: hogyan választotta szét a világosságot a sötétségtől, miként született meg a föld és a víz, a növények, az állatok, s végül az ember. Kiderült, miként ajándékozta meg az Úr a társra vágyó Ádámot Évával, s hogy a férfi és a nő egymásnak rendeltetve, szeretetben hivatottak hordozni egymást – még ha olykor „nem jó se vele, sem nélküle”.

Écsi Gyöngyi közvetlen, interaktív formában vonta be hallgatóit a mesébe: énekelt, kérdezett, nevetett és beszélgetett a

klubtagokkal az előadás előtt és után is. A hangulat családi és vidám volt, a résztvevők nagy örömmel fogadták a művésznőt, aki előadásával nemcsak szórakoztatott, hanem lélekben is feltöltötte hallgatóságát.

A Teremtésmese varázsa abban rejlett, hogy egyszerre szólt a hitről, a humor erejéről és az emberi kapcsolatok örök titkairól. Az esemény felejthetetlen élményt nyújtott mindazoknak, akik jelen voltak ezen a tartalmas, meghitt délelőttön.

*„Meg kell tanulni szeretni,
tűrni és bocsánatot kérni”*

100. életévét tölti Zlatzky Józsefné Marika

Bár lábai már gyengébbek, mégis szívesen sűrög-forog a konyhában, söpri a lehulló faleveleket és ha jó az idő, a verandán napozik a szomszédjával. Mindig derűs, érdeklődő, és szívesen mesél. Otthonában kerestem fel, hogy megkérdezzem tőle, hogyan telt az elmúlt száz év.

Hova született?

1926. március 21-én születtem jánoshalmi otthonunkban egy bábaasszony segítségével, délben, amikor meghúzták a harangot. Édesanyám varrónő, majd pénztáros volt, édesapám kőműves, de paraszti munkát is végeztünk, mert voltak földjeink, amiket művelni kellett. Négyen voltunk testvérek. Sajnos mindannyian korán elmentek, édesanyám is csupán 55 évesen halt meg. Egyedül apám testvére élt 94 évet. Hat elemit jártam ki a zárdában, mert akkoriban nagyon vallásos település volt a miénk. A templom jobb oldalán volt a fiúiskola, a bal oldalán pedig a lányok zárdája, ahol apácák tanítottak bennünket. A hat elemi után három évig főzésre és házimunkára, vagyis a mindennapi életre tanítottak minket. Rajtunk, katolikusokon kívül baptisták és zsidók is éltek Jánoshalmán. Mindenki hitben járt, és a sok munka ellenére nagyon szép gyerekkorom volt. Iskola után egy gyümölcskereskedésnél dolgoztam húsz éves koromig, amíg férjhez nem mentem.

Hogyan ismerte meg a férjét?

Amikor a malomba vittem örölni a gabonát. Apám felrakta a zsákokat, de a malomban már segítséget kellett kérnem, hogy leemeljek és bevigyék a helyére. Egy kedves fiatalember segített – akkor láttam először a férjemet. Volt a malomnál egy vizes stand, rajta egy gyönyörű fehér rózsával. Józsi azt mondta, nekem adja, ha a felesége leszek. Elfogadtam az ajánlatot. Otthon, amikor anyámnak beszámoltam, honnan van az a gyönyörű virág, csak annyit

mondott: „Megbolondultál?” A nővérem járt a malomtulajdonoshoz mosni, ő azt üzentte: „Fogd meg ezt a fiút, mert jó ember.” Józsi kitartóan udvarolt. Gyakran vitte az útja a gyümölcskereskedés és az otthonunk felé, ahol mindig kért, hogy menjek el vele sétálni „pár szóra”. A pár szóból végül 63 év házasság, három gyerek, öt unoka és tizenegy dédunoka lett.

Hogyan éltek az esküvő után?

Sokat nélkülöztünk a házasságunk elején. A férjem műlakatos volt, gyönyörű dolgokat készített, kovácsolt, de Jánoshalmán nem volt lehetősége a szakmájában dolgozni. Ezért költöztünk fel Budapestre, ahol munkát és egy kis albérletet szerzett Pestújhelyen. Akkoriban Budapest tele volt romokkal és szilánkokkal. Mindenki szűkölködött, mi is nagyon szerényen éltünk.

Hogyan vészelték át a háborút?

A férjem családja erdélyi magyar volt. Apósom kapott egy fülest, hogy a Zlatzky név miatt baj lehet, mert lengyel-zsidó hangzásúnak tűnik. Akkoriban nem nézték vissza a családfát, mindenkit vittek, aki gyanús volt. Ezért 1938-ban átköltöztek Erdélyből.

A háború miatt lezárták a határokat, a férjem pedig bevonult katonának, mert a szolgálatért megkaphatta a magyar állampolgárságot. Három hónapot töltött a budaörsi laktanyában, amikor kitértek a harcok és elvitték. Egy évig volt Németországban, majd négy évig Franciaországban egy táborban, ahonnan 1946-ban menekítették ki. Én akkor tíz forinttal és három gyerekkel maradtam otthon. Hajnalban a Zöldkeresztbe jártam takarítani, amíg a gyerekek aludtak, aztán rohantam haza, hogy ellássam őket, mire felébrednek. Onnan a bolgárkeresztetbe mentem dolgozni, hogy legyen mit enniük. A nővérem fia nálunk lakott, ő vitte a gyerekeket óvodába, bölcsődébe. Hétfévenként egy másik asszonnyal a Nagy-Kevélyre

jártunk tüzelőt hordani: összeszedtük a leesett fákat, dróttal összekötöttük, és egy karó segítségével cipeltük haza a hátunkon. Nehéz volt.

Hogyan tudott ezzel a rengeteg nehézséggel megbirkózni?

A három gyerek adott erőt. Csak addig dolgoztam a Zöldkeresztben és a kertészetben, amíg a férjem távol volt otthonról. Amikor hazajött, már a kicsikkel lehettem. Amikor aludtak, csinos ruhácskákat varrtam nekik, és minden nap elmentünk együtt a férjem elé, szépen felöltözve. Ez a nyolc év volt életem legboldogabb időszaka. Csodálatos volt velük lenni, gondozni, szeretgetni őket. Amikor velük voltam, megfeledeztem minden bajról.

Mikor költöztek Budakalászra?

A férjem 1953-ban nyitott lakatosműhelyt az iskola mellett, ahol a bátyám volt a segédje. Az ő segítségével a tanácsházán tudtam elhelyezkedni kézbesítőként a külterületeken; a Dolinában, ami akkoriban sártenger volt, Istvántelepen és a Duna-parton. Biciklivel jártam át Békásról, míg 1954-ben kaptunk itt lakást. Akkoriban még teljesen más világ volt. Az utakon jártak legelni a birkák, disznók, kecskék, tehének. Mindenki tudta, kihez tartoznak.

Könnyebb lett az élet Kalászon?

Amikor visszamentem dolgozni a gyerekek után, már kicsit jobban éltünk. Hetente egyszer már süteményt is tudtam sütni. Budakalászon húsz évig dolgoztam a tanácsházán. A munka mindig fontos része volt az életemnek. Egész életemben fizikai munkából éltem, és soha nem tétlenkedtem, ahogy a férjem sem. A munkahelyünkön kívül kézimunkákat készítettem, amit Amerikába vittek eladni, és sokat horgoltam is. A férjem is nagyon ügyes kezű volt: képeket festett, csatokat gyártott, cserépkályhákat rakott, az óvodáknak bababútorokat, apró, működő sparhelteket készített, sőt olajpumpákat is a vasüzletnek. Felnőtt korában három nyelvet tanult meg saját magától. Így tudunk elhelyezkedni nyugdíjas korunkban egy csemegeipari vállalat üdülőjében, ahol ketten végeztünk minden munkát. 13 évet dolgoztunk ott, egészen 76 éves koromig. Akkor már nem volt okunk panaszra, jól éltünk, és nem kellett aggódnunk a másnap miatt.

Hogyan alakult a házasságuk?

Nem voltam szerelmes a férjembe, amikor hozzámentem, nem is tudtam, mi az a szerelem. De ahogy teltek az évek, nagyon megszerettem őt. Nem lehetett vele veszekedni: mindent megbeszéltünk, még ha volt is nézeteltérés. Odaidomultam hozzá. Amikor nyugdíjasként együtt dolgoztunk az üdülőben, akkor is olyan szeretetben éltünk, mint az újdonsült házások. Bennünk maradt

minden közös küzdelem, amit együtt éltünk át. A nehéz évek és a nélkülözés ellenére is együtt maradtunk, és megtanultunk megelégedni azzal, amink volt. A férjem 2009-ben, 89 évesen halt meg. Az utolsó pillanatig élt, az elméje teljesen ép maradt, ami nagyon nagy dolog. A nehéz évek nyomot hagytak a testén, sok baja volt, végül a veséje és a szíve feladta. Nagyon nehéz volt belenyugodnom az elvesztésébe, hogy nem tudtak segíteni rajta, hiába vittem a legjobb orvosokhoz. Nagyon hosszútűrő volt, még a bajban is. Én már nem vagyok olyan jó beteg, mint ő, folyton irgek-morgok.

Mitől tudott talpraállni a gyászból?

A férjem után két évvel meghalt Szabó Juliska néni, a barátnőm is, akivel együtt kézimunkáztunk és kártyáztunk. Akkor kezdtem el járni a Kalászi Idősek Klubjába, ami vigaszt nyújtott a veszteségek után. Társaságra és tennivalóra találtam ott.

Mi a hosszú életének a titka?

Próbáltam a férjemmel nyugodt életet élni. Rengeteget dolgoztam, lekötött a sok tennivaló, hogy ellássam a családot, és soha nem számoltam az éveket. Az, hogy elmúlik egy vagy tíz év, természetes. Egyszer egy 80 év körüli néni majdnem elesett a liftben, és én segítettem neki felegyenesedni. – „Majd, ha maga is 85 lesz, jól fog esni, ha segítenek” – mondta. – „Nekem már nem, én már 90 is elmúltam” – feleltem. 99 évesen még megfőztem, sütöttem az egész családnak. Minden karácsonykor azt hittem, hogy ez lesz az utolsó, aztán mindig jött a következő ünnep. Az utolsó esésem óta sajnos már nem tudok úgy járni, de igyekszem elfogadni, hogy ennek a gyönyörű életnek is megvan a rendje.

Mit üzenne a következő generációknak?

Meg kell tanulni szeretni, tűrni és bocsánatot kérni. Igyekeznünk kell, hogy ne bántsunk meg senkit, a rossz dolgokat pedig meg kell tanulni félretenni.

Gulyás Rita

NACHRICHTEN

Ährendorf a Pesthidegkúti Sörfesztiválon

A Budapest II. Kerületi Német Nemzetiségi Önkormányzat meghívására a Klebelsberg Kultúrkúrián, a IX. Pesthidegkúti Sörfesztivál keretében megrendezett Német Nemzetiségi Néptánc-találkozón lépett fel az Ährendorf Budakalászi Német Nemzetiségi Táncsoport. A tánctalálkozó szombati napján velünk együtt 6 együttes gazdagította a műsort, majd az esti hangulatról a Sorokscharer Burschen sváb zenekar gondoskodott.

A budakalászi német közösség november-decemberi programjai:

- November 21. (péntek) 17 óra: Adventváró Traccsparty a Faluházban
- November 30. (vasárnap) 16 óra: Betlehemállítás a Tájházban (Budai út 30.) – Forralt borral és teával várunk mindenkit!
- December 14. (vasárnap) 18 óra: Advent 3. vasárnapján örömvasárnapi német-magyar szentmise lesz a budakalászi katolikus templomban.
- A szentmisét bemutatja Heiter Róbert Gottfried, a szombathelyi egyházmegye papja, a Lustige Schwaben kórus korábbi karnagya. Az olvasmányok német és magyar nyelven, a prédikáció magyar nyelven történik.

- A szentmisére misefüzet készül, segítve a válaszok pontos követését. A szentmise után a Lustige Schwaben kórus hagyományos adventi koncertje következik, utána agapéra várunk minden kedves érdeklődőt.

WellWay Lab
BUDAKALÁSZ

10% KEDVEZMÉNYKUPON
A promóció felmutatásával 10% kedvezményt adunk ajándékba 2025. december 31-ig.

Vérvizsgálat gyorsan, kényelmesen, időpont nélkül is

AZ AUCHAN KORZÓN

- ✓ Villámgyors eredmény, akár aznap e-mailben
- ✓ 1000+ szabadon választható laborvizsgálat
- ✓ Vérvétel akár 15 perc alatt
- ✓ Beutaló nélküli magánlabor

Hétfő–Szombat: 7:00–11:00

Budakalász Auchan Korzón
Budakalász, Omszk Park 1.
Optic World üzlet mellett

www.wellwayclinics.hu

+36 1 808 9977

**VÉR-
VÉTEL,
LABOR**

AZ ORVOS KÚRÁL, A TERMÉSZET GYÓGYÍT

EGÉSZSÉG

interjú dr. Bódy Gábor urológus szakorvossal

Ausztrál kezdeményezésre 1999-ben indult útjára a Movember mozgalom, amivel felhívják a figyelmet a férfiakat érintő here-, illetve prosztatatarák kialakulásának kockázatára és a mentális egészségükre. A budakalászi ingyenes, preventív, szakorvosi szűrések ősszel is folytatódnak. Novemberben két alkalommal fogadja a pácienseket az Egészségházban dr. Bódy Gábor urológus szakorvos, akivel egyebek mellett a daganatos betegségek megelőzésében fontos, kellő mennyiségű folyadékbevitelről és az emberi élet céljáról is beszélgettünk.

Mennyire sikerül megszólítani a célközönséget ezzel a kampánnyal, javul-e a tendencia idehaza?

Különbséget kell tenni a megelőzés és a szűrés között. Természetesen fontos lenne, ha rutinná válhatna az éves kivizsgálás, és akkor lenne mihez hasonlítani az eredményeket időről-időre. Talán elmondható, hogy jó irányba mozdultunk el. Ami azonban ennél is lényegesebb, hogy az egészségre nevelést már az óvodában kell elkezdni: beleértve a mozgás fontosságát vagy a megfelelő szellőzést biztosító fehérneműk használatát is. De éppen ilyen fontos a stresszkezeléshez elengedhetetlen relaxáció, a megfelelő légzéstechnika elsajátítása. Ezek mind hozzásegítenek bennünket a felnőtt korban kialakuló daganatos betegségek megelőzéséhez.

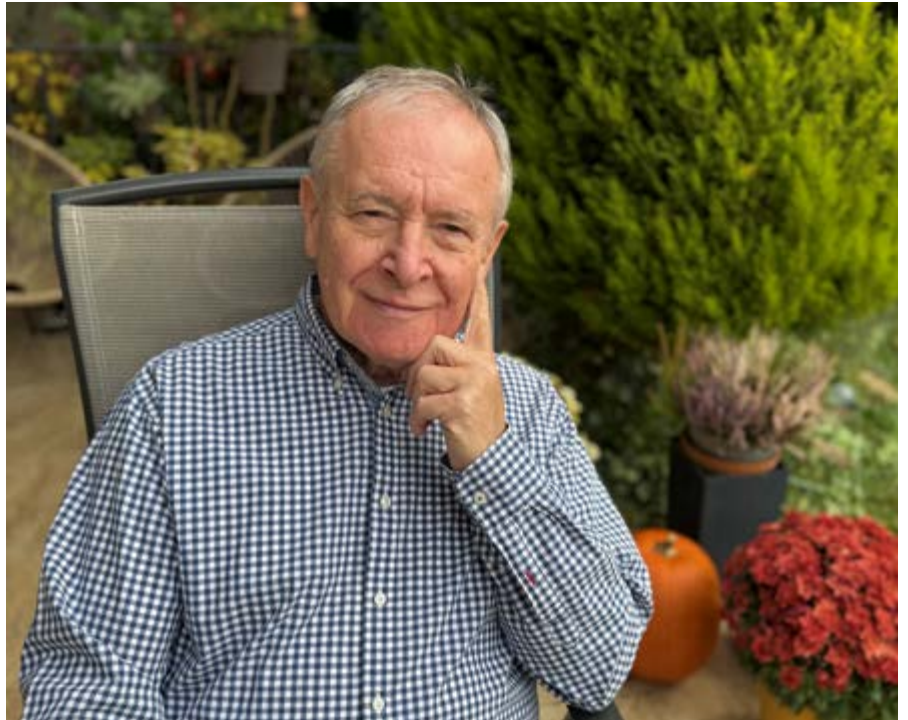
„A nyugalom, a lelkibéke és a szeretet azok az érzések, amik a szervezetünket jó irányba, az egészség irányába terelik.”

Ez a kampány ugyan a férfiakról szól, de az urológia területe azért mindkét nem képviselőit érinti.

Úgy van, és a hölgyek anatómiai szempontból sokkal kitettebbek a fertőzéseknek, hiszen a kritikus testrészeik közelebb helyezkednek el egymáshoz. Összességében elmondható, hogy a megfelelő intim higiéniaival és a sejtek oxigénellátottságához oly fontos folyadékbevitellel a különböző, akár a daganatos, akár más jellegű húgyúti betegségek átlagosan 50%-át el lehetne kerülni. Napi öt pohár víz csökkenti a hólyagrák, a vastagbélrák és a mellrák kialakulásának esélyét. Krónikus vízhiányban szenved az emberiség fele, a szomjúságérzetet pedig gyakran összetévesztik az éhséggel. A nappali fáradtság okozója is sokszor a vízhiány.

Ilyen egyszerű lenne, igyunk sok vizet és mosakodjunk?

Azért nem. A kórokozókkal együtt sajnos a bőrünk saját külső zsír-

rétegét is eltávolítjuk. A gyakori fürdéssel és mesterségesen előállított növényi vagy állati eredetű zsíradékkal próbáljuk visszaállítani annak természetes nedvességtartalmát, hogy felvegyük a harcot az idő múlásával. Meg kell találnunk a kellő egyensúlyt. Sokkal hatékonyabb a hidratálás, ha belsőleg tesszük, hiszen a vérárammal a testünk minden porcikájához eljuttatjuk a sejtmegújító oxigént.

Felteszem, ez nem csak a hiúságról és az esztétikumról szól.

Nem bizony. A teljes testsúlyunk mintegy 70%-a víz. Ha kevés folyadékot fogyasztunk, sűrű lesz a vérünk, ami anyagcsere-problémákhoz vezet és a szívet is megterheli. A betegségeket okozó vírusok és baktériumok is oxigénhiányos állapotban szaporodnak, ezért is nagyon fontos, hogy sok vizet igyunk.

Ezen túl sokat tehetünk önmagunkért, ha reggeli szokásunkká válnak bizonyos testgyakorlatok még mielőtt az ágyból kikelünk. Például írjunk számokat az állunkkal egytől tízig egy képzeletbeli papírra. Mind a mentális egészségünket, mind pedig az ízületeink és izomzatunk épségét szolgálhatják ezek az apró rituálék. Az étkezési szokásainkba könnyen beilleszthető nyers zöldségekből, növényi olajokból, olajos magvakból álló saláták fogyasztásával is a testi-lelki épségünket szolgáljuk.

Összefoglalva milyen tanácsokat érdemes követni, ha egészségesegek szeretnénk maradni?

Végsősoron az egészségmegőrzést és a boldogságot kell szolgálnia mindennek. Ezekhez pedig elengedhetetlen tényező a víz, a levegő, a tápanyag, a jó és a rossz stressz helyes kezelése, a szabadban való testmozgás és a napsütés.

Marosvölgyi Judit

INTERJÚ

Az én hangszerem a kórus

Interjú Orosz Erzsébettel

November 8-án a Méhes Imre Kórus koncerttel ünnepelte a 20. születésnapját. Az évforduló alkalmából Orosz Erzsébettel, a Méhes Imre Kórus karnagyával beszélgettem a közösségi éneklésről, a zeneiskola korai éveiről és még a botfúlúség toposzával is leszámoltunk.

Mi köti a környékhez?

Tíz éve lakom Csobánkán, Óbudáról költöztünk, ott is érettségiztem, később zeneiskolában és gimnáziumban is dolgoztam a kerületben. Eredics Gáborral óbudai zenetanárként ismerkedtem meg, ő hívott meg a frissen induló Kalász zeneiskolába tanítani, így a gimnáziumi tanári munkám mellett tanítottam Budakalászon, Méhes Imrével párhuzamosan. Akkor még nem állt a zeneiskola épülete, hanem a Faluház emeleti termeiben folyt az oktatás.

Hogyan került a kórus élére?

Amikor az Árpád Gimnáziumból nyugdíjba mentem, csináltam egy nagy zárókoncertet, régi növendékeket, öregdiákokat hívtam vissza, volt mire építeni. Körülbelül száz ember alkotta a kórust, hatalmas koncertet adtunk, amin ott volt a jelenlegi budakalászi kórus legidősebb tagja, Kincsesné Marika is. Ekkor Méhes Imre már beteg volt, a kórus pedig karnagyot keresett. Marika odajött, gratulált és később meghívtak Budakalászra.

Eredics Gábort hogyan ismerte meg?

Pályakezdként én voltam az akkor induló Óbudai Népzenei Iskola első szolfézstanára. A népzenevel foglalkozva jutottam el Eredics Gábor első táborába Csurgóra. Az óbudai zeneiskolának volt egy vonószene-kar, aki próbaterem nélkül maradt, és a fiatal kalászi zeneiskola nagylelkűen befogadta. Őmelléjük hívtak Gábor szolfézstanítani, így kerültem Budakalászra.

Milyen volt akkor itt tanítani?

A kilencvenes évek végén két év volt ez összesen, Uracs Mónika már akkor itt tanított, és még néhány ismerős kolléga. Az volt az egyik álmunk, hogy lesz majd itt egy zeneiskolaépület, ami meg is valósult az idők során.

De Gábornak volt egy másik terve is, mégpedig az, hogy kórust kellene csinálni. Úgy gondolta, hogy a kórushoz nem kell hangszer, ezért olyan színvonalas lesz, mint amilyen a karnagya. Csak meghirdetik és jönnek majd a háziasszonyok. Ezzel szemben úgy gondoltam, hogy kórus igazán iskolában vagy templomban tud fejlődni, mert ott intézményesen vannak fellépési lehetőségek. Mindenféle világnézeti megfontolás nélkül a legideálisabb egy egyházi iskola. Az angol katedrális énekes iskolák, egy-két nagyon jó budapesti énekes is-

kola is így működik. Ezért nem igazán hittem a háziasszonyokban! Tévedtem. Az emelkedő gimnáziumi óraszámom miatt két évvel később amúgy is fel kellett adnom a budakalászi félállásomat, így én sok évvel később a Méhes Imre által alapított, működő kórust vettem át.

Ha nincs mindenkinek zenei előképzettsége, hogyan lehet Palestrinát tanítani?

A darabválasztásnak igazodnia kell az adottságokhoz, ez szakmai kérdés. A módszer: egy kicsit hallás után, egy kicsit kottából, kinek hogyan megy bele a fülébe. Másik kérdés a hangképzés, az a mindennapi kenyér. A tudatos éneklés a jógához hasonlít. Lépní mindenki tud, de testtudatosan mozogni más. Minden próba beéneklő gyakorlatokkal kezdődik. Az énektechnikát tanulni kell, törekedve a hangzás egységességére. Még most is voltam nyáron hangképző kurzuson, amit folytatok is, mert mindig van mit tanulni.

Említette, hogy mikor Méhes Imre beteg volt, besegített a próbákon. Hogyan emlékszik vissza erre az időszakra?

Megértettem Méhes Imrét, hogy milyen nehéz neki. Egyrészt jó, hogy valaki átveszi, mert ha nem, megsemmisülhet a munkánk, de mégis, a kórus az én teremtményem: Nem is úgy énekeltek! Nem is olyanok a darabok! – Amikor Imre már rosszabbul volt, én tartottam a próbát a jelenlétében, és ez biztosította a folytonosságot a kórus munkájában. Előfordult, hogy feltápáskodott és előre rohant, hogy ezt nem úgy kell, hanem így! Mi együtt jártunk a Zeneakadémiára, de mindenkinek megvan a maga hangképzése, technikája, metodikai és vezénylési stílusa, a zenetanulás nagyon személyhez kötött dolog. Így a közös munka egyszerre volt eredményes, de néha nehéz is. Szerencsére Méhes Imre munkájának köszönhetően a kórus igényli a színvonalas darabokat. Nem kell populárisat énekelni azért cserébe, hogy valami komolyra is rá

lehesen venni az embereket. Viszont a művészi igényesség és megvalósíthatóság feszültsége egy amatőr kórusnál nagy kihívás. Ezt Méhes Imre jó érzékkel csinálta, a Palestrina darabot is még ő tanította, így volt mire építenem. A Keszthelyi Dalünnepet (Szerk: 2022 júli 1-3.) tekintem fordulópontnak, azóta érzem azt, hogy ez már az én kórusom.

A kórus akkor nem egyenlő a részeinek az összességével, hanem egy önálló létező?

Ahogy egy kórustag ezt meg is fogalmazta, az én hangszerem a kórus, csakhogy ez a hangszer különböző iskolázottságú, zenei felkészültségű, különböző érzékenységű emberekből áll. Ez az idegen nyelvű darabok elsajátításában különösképp megnyilvánul. Angolul, latinul, olaszul, spanyolul, sőt, jövőre ukránul is fogunk énekelni. Én szeretem, ha eredeti nyelveken szólnak meg a művek és nem fordításban. Ebben kóruson belül megoszlanak a vélemények.

Ez hogyan kivitelezhető? Gondolom, a kórustagok fele se tud spanyolul?

Beleértve a karnagyot. Megvan ennek a módszertana. Le kell fordítani a darabot, a lírai műfordításokkal nem sokra megyünk. Egy Monteverdi darabban minden szónak jelentősége van. A kiejtést külön be kell gyakorolni, gondot fordítva a helyes kiejtésre, az adott nyelv zeneiségére. Néha még a véletlen is a segítségünkre siet. Csobánkai kórustagunk, a Tanoda munkatársa jelezte egy kis katalán madrigál tanulása közben, hogy a náluk vendégeskedő spanyol önkéntesek egyike történetesen maga is katalán. A kiejtést tehát a leghitelesebb forrásból tanulhattuk meg, egy általa készített hangfelvétel segítségével. De ha ilyen szerencsénk nincs, akkor ott a rengeteg felvétel az interneten, abból is lehet tanulni. Ha saját nyelven éneklünk, akkor könnyebben lemegy a zene a szívekig, de idegen nyelven sokkal jobban megragadható a mű zeneisége. Úgy szóljon, ahogy a szerző megálmodta.

Tehát akkor az előadás kevésbé egy önálló műalkotás, hanem inkább egy reprodukció?

A legtöbb előadás igen. Ez a zenében természetes. De például Csemiczky Miklós darabjai esetében – akivel szintén még az egyetemről ismerjük egymást – sokkal alkotóbb módon kell értelmezni a látott zenei anyagot, különösen, ha azt még nem énekelte senki. Ilyen a kórus számára komponált Három liturgikus tétel című alkotása is. Márciusban van a születésnapja, arra készültünk, hogy addigra megtanuljuk, bemutatjuk a darabot. Nagy sajnálatunkra váratlan halála közbeszólt.

Én is próbálkoztam a kottaolvasással, egészen addig ment is, amíg nem a zene ütemében kellett a jeleket értelmezni.

Kovács Jánost, az Operaház karmesterét tátott szájjal figyeltem vezénylés közben. Ő az egyik nagy példaképem vezényléstechnikai szempontból. Azt mesélte egy interjúban, hogy hosszasan próbálja a partitúrát először fele tempóban lezongorázní! Amikor ez megvan, akkor kezd próbálni a különböző opera-résztevéőkkel. Ha van is hallásképe egy kottáról, még egy karmesternek is feladat azt kitenni egy adott hangszerre.

Ha jön egy új ember a kórusba, mit tud kezdeni a karvezetéssel? Felteszem, annyit ért belőle, mint egy táncból.

Tizenhárom évesen kezdtem zenét tanulni szemben azokkal, akik

Fotó: Hartl Nagy Tamás

hatévesen az óvodában kezdték. Ha nem voltak otthon a szülők, táncoltam, ugrabugráltam Mozartra.

Miután begyakorlunk egy darabot, azt a kórus nélkül is el tudja énekelni. Az én dolgom akkor már a „hogyan”. Mennyire lesz értelmes, szép, hangos, halk, milyen lesz a tempója, hogy kell segítenem a levegővételt a mozdulataimmal ahhoz, hogy tisztán szólaljon meg a hang? Azért jó a táncos hasonlat, mert aki nem feltétlenül érti a karnagyi jeleket, az is le tud annyit venni, mint a táncból, azaz a mozgás és a zene összefüggését.

Mennyire lehet fejleszteni a zenei hallást vagy mennyire adottság? Vannak botfülűek?

A zenei hallás a gyakorlatban fejlődik. A hangszál izom, amit lehet fejleszteni, meg lehet tanulni használni. Ebben a folyamatban az ember fejében megszülető zene is egyre tisztább, differenciáltabb lesz. Olyan ez, mint a beszéd és a gondolkodás kölcsönös fejlődése. Kodálynak igaza volt abban, hogy ezt a családban és/vagy az óvodában kell kezdeni. Sok botfülűnek gondolt gyerek sorsa dől el az óvodában! Mindenkit lehet fejleszteni, az éneklés mindenki számára örömforrássá tud válni, hát még ha közös!

Mit fog a kórus a legközelebb megtanulni?

Több nagy fába vágtuk a fejszénket. Szeretnénk megtanulni és bemutatni Miklós nekünk írt darabját. Monteverdi kifejező zenei világa új szintre tudná emelni a kórust, egy szép madrigálját választottuk. Ezt a két művet már tavaly elkezdtek. Bartók Béla Négy szlovák népdal című feldolgozása pedig szorosabbá fűzné a velünk baráti viszonyban álló kórusok – Pomázi Méhes-kar, leányfalui Szent Anna Kórus – kapcsolatát, mert ezt velük közösen szeretnénk elénekelni a hagyományos tavaszi Méhes Imre Kórustalálkozón, ami már az ötödik lesz.

Urbán Ákos

- 2024-ben ezüst minősítés Székesfehérváron a Szent István Városa 5. Nemzetközi Kórustalálkozó és Minősítő Hangversenyen
- 2023-ban ezüst diploma a 18. Budapesti Nemzetközi Kórusverseny és Fesztiválon
- 2015-ben és 2022-ben Dicséretes Arany Minősítés a Keszthelyi Dalünnepen, az amatőr kórusok fesztiválján

HITÉLET

ÁDVENTI HÁZ A FALUHÁZBAN

A Budakalász-Pomáz Evangélikus Plántálást a református gyülekezetek fogadták be. Nagyon hálásak vagyunk a két közösségnek és lelkészeiknek és továbbra is élünk nagylelkűségükkel.

Vasárnap reggelenként 8:30-kor kezdjük az istentiszteletünket, ami elég korai időpont, főleg a fiatal gyermekes családoknak.

Elhatároztuk, hogy kísérlet gyanánt minden hónap 2. vasárnapján a Faluházban bérlünk termet és 10 órakor kezdünk. Az a reményünk, hogy családok testvéreinknek nem lesz már túl korai ez az időpont. *Így legközelebb november 16-án, majd Adventben december 14-én délelőtt 10:00-kor találkozhatunk a Kós Károly Művelődési Házban (Szentendrei út 9.).*

Túrmezei Erzsébet evangélikus diakonissza költő verse el fog hangozni ez utóbbi családi műsoros együttlétünkön.

Régi szokás – talán Luther Mártontól ered – az adventi ház készítése. A papírból hajtogatott épületecske mind a négy falán 7 ablakocska található. A spaletás nyílások kinyithatók és a belülről világító gyertya fényénél elolvasható a piros celofán-üveges táblákra

írt aznapi igevers. Gyermekkori élményem a titokzatos, gyertya-fény-hatás kísérlet adventi estéken Mária énekének (Magnificat) megszólaltatása.

A Lukács evangéliumában található himnusz szerint Mária azért magasztalja az Istent, az érkező gyermek Jézust, mert „reá tekintett

„Ősz húrja zsong” Hallgassa egy diszkrét hallókészülékkel!

Próbálja ki ingyen a szinte észrevehetetlen Signia Silk C&G 7IX hallókészüléket*, és merüljön bele Ön is a természet csodálatos hangjaiba. Jelentkezzen be most!

Widex Hallókészülék Stúdió
Auchan Korzó Budakalász
2011 Budakalász, Omszk park 1.
Tel.: 06 (30) 152 6725
E-mail: budakalasz@widex.hu

*A hirdetésben szereplő hallókészülék nem szerepel a NEAK támogatási listán. A kockázatokról kérdezze meg kezelőorvosát!

Főcím: Paul Verlaine, Őszi chanson – Tóth Árpád fordításában

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS

MEGTANULHATÓ

KÖZÖS
ÚTON
BÉKÉSENGYÖRGYI
ILDIKÓ
mediátor
coach

Mediáció

- kamasz-szülő, családi és párkapcsolaterősítő beszélgetések
- megoldásfókuszú szemléletben

Coaching

- munka és magánélet egyensúlya, időmenedzsment
- stresszkezelés, kiégésmegelőzés
- kommunikáció, konfliktuskezelés

Neuroaffirmatív támogatás, mentorálás

- ADHD és autizmus spektrumon lévő kamaszoknak, felnőtteknek és családoknak

További részletek: www.gyorgyiildiko.hu

az ő alázatos szolgálóleányára.” Vagyis felértékelte őt azzal, hogy a születendő Isten Fiú anyja lehet és minket is, hogy ennek a Jézus Krisztusnak a megváltói műve következtében mindnyájan fölértékelődhetünk!

Az első faluházás istentiszteletünk termébe az ügyeletet végző Gajdos Zsolt numizmatikus vezetett be. Értékesen beszédek és üzenetek a régi pénzérmék. El is határoztuk, hogy egy alkalommal tárlatvezetést kérünk. Számunkra különös jelentőségű volt, hogy a kiállítás szomszédságában tartott istentiszteletünkön átgondolhattuk a következő párhuzamos üzeneteket:

Értékesek a régi érmék, nemcsak amiatt, hogy aranyból vagy nemes fémből vannak, hanem a rajtuk lévő felirat, kidomborodó képmás miatt. Nagy értéket képviselnek a mély szakmai tudással, ismeretanyaggal gazdagított tárlatokon. Az embert, a gyermeket

és a felnőttet, túl a testi fizikai adottságain fölértékeli az, hogy Isten képmására teremtett. Életünkön, mint az érméken ki kell, hogy rajzolódjék Teremtőnk és Megváltónk képe, hiszen Övéi vagyunk.

A keresztség, a konfirmáció adta életforma, a megtérésünk értékjelzője kell, hogy legyen. Míg az érméknek ott a tárlaton van most az igazi értéke, addig mi, egyszerű keresztyének, mint hétköznapi pénzérmék, nem tárolva, hanem forgalmazva leszünk értékesek. Megváltónk forgalmazni akar bennünket, más szavakkal, küldeni testvéreink összegyűjtésére. A vallásosság „tárlatpolcain heverő értékeket” kell megtalálnunk és mozgásba hoznunk, hogy mire megérkezik Ádventi Királyunk, Jézus Krisztus, addigra örömmel dicsérje Őt énekünk, csilingelhessen gyermekeink hangja ott a Faluházban is.

Győri János Sámuel evangélikus plántáló lelkész

MIÉRT ÖLI MEG KAIN ÁBELT?

A Biblia a teremtéstörténettel kezdődik, aztán Ádám és Éva bűne, majd pedig az Édenkertből való kiűzés történetei következnek. A teremtéstörténet után Ádám és Éva két gyermekéről, Kainról és Ábelről olvasunk.

Kain megöli Ábelt. Még mielőtt a részletekbe mennénk: lássuk meg, hogy nem túl optimista a Biblia az emberrel kapcsolatban. Az első emberpár gyermekei tovább rontják az első család viszonyait, a gyerekek már egyenesen ölik egymást. De a Biblia már csak ilyen: az emberi lét alapvető kérdéseivel törődik. És alapvető kérdés az, hogy miért ilyen az ember, miért öljük egymást? Miért öli meg Kain Ábelt?

Azt olvassuk, hogy mindkettő rendszeresen dolgozott, ahogy erejéből telt, és mindkettő ugyanúgy áldozott Istennek. Tudták a dolgukat, tudták a helyüket. Igen ám, de azt is olvassuk, hogy Istennek kedves volt Ábel áldozata és nem volt kedves Kain áldozata. Magyarán: az egyik sikeres volt, a másik meg nem, az egyiknek volt áldás, a másikon nem volt. Ugyanannyi volt a befektetett munka, de nem volt ugyanaz az eredmény.

Ezzel máris elértünk a történet egyik csomópontjához. Lehetetlen, hogy két testvérnek, két barátak, két embernek ugyanúgy sikerüljön az élete. Az egyenlőség nem létezik. Az egyik ember tehetségesebb, mint a másik. Vagy több a pénze. Vagy normálisabb a házastársa. Vagy egyáltalán van házastársa. Vagy nyugodtabb. És így tovább. Az egyiknek megy, a másikonak nem megy. Ez a világ rendje.

Itt jön a második csomópont, mert felmerül az a kérdés, hogyan viseljük el az egyenlőtlenséget? Kainban gyűlt az elégedetlenség, a harag. A „gyűlölet” szóban az van benne, hogy gyűlnek a rossz dolgok, és gyűlöletté állnak össze.

Kain gyűlöletéből előre megfontolt, szándékos gyilkosság következett. Nem hirtelen felindulásból cselekedett. Fontos itt az eredeti történet: Kain kihívja a mezőre Ábelt, és ott öli meg. Tehát csalárdul elhívja a testvérét egy gyilkosságra alkalmas, félreeső helyre. Ehhez hazudni kellett: „gyere, nézzük meg a termést”. Valahogy így kellett mellébeszélni. A gyűlölet annyira erős, hogy Kain nyugodt és békés arccal, színészkedve ártatlan sétát javasol a testvéreinek, hogy aztán ott váratlanul gyilkossá változzon.

Kain gyilkossága borzalmas, látszólag távol áll tőlünk. De nagyon is közel áll hozzánk az a lelkület, ami Kainban van. A felgyűlt elégedetlenség, a gyűlölet. A hazudozás, a színészkedés, a másik csapdába csalása. Persze, mi nem jutunk el a végpontig, mint Kain. De mi is elindulunk ebbe az irányba. Elég szomorú belátnunk a bibliai történet igazát.

Az eredeti történet szerint Istentől két tanácsot kap még gyilkossága előtt Kain:

1. „Miért gerjedtél haragra, és miért horgasztod le a fejed? Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatasz.”
2. „Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta!”

Nem tűnik bonyolultnak: higgy abban, hogy amit jól csináltál, az rendben van Isten előtt, mégha most ez még nem is látszik. És ne hagyd, hogy felgyűljön az elégedetlenséged! Bár egyik tanács sem oldja fel az egyenlőtlenség nehéz tapasztalatát, de azért mindkét tanács egyszerű és bölcs. De tudunk-e úgy formálódni, hogy a Kain-féle lelkülettől eltávolodjunk?

A Biblia egy rendes könyv, itt aztán van min gondolkodni. Egyszerűen, de a lényegre kérdez rá Kain és Ábel története, mely Mózes első könyvének 4. fejezetében olvasható.

Bereczky Örs református lelkész

Digitális szememetelés

és a globális felmelegedés

Egyre melegebb van, a meteorológiai adatok alapján 30 év alatt 1,8 °C-kal növekedett az évi átlaghőmérséklet Magyarországon. Mindeközben a talajvíz szintje csökkent, egyre kevesebb csapadék hullik. Nem csak a Balatonból, de az Omsz-tóból is kis szigetek bukkannak elő. Ráadásul a csapadékeloszlás egyre hektikusabb.

Óriási esők és aszályos időszakok váltják egymást. A globális felmelegedés hatásait mindannyian tapasztaljuk. Ez nem egy „majd egyszer” bekövetkező jelenség, hanem most zajlik és folyamatosan rontja az életminőségünket.

Látható és láthatatlan szennyezők

Az éghajlatváltozást és a globális felmelegedést mi idézzük elő, így a lehetőség is a kezünkben van, hogy visszafordítsuk a folyamatot. Ehhez csökkentenünk kell a fogyasztásunkat és a szennyezőanyag-kibocsátásunkat.

Tudatosítanunk kell magunkban és egymásban is, hogy egyes tevékenységek milyen mértékben járulnak hozzá a globális felmelegedéshez. A svéd „flygskam” (a repülési szégyen) mozgalom ezért indult, és a kisebb légszennyezettséggel járó (pl. vasúti) közlekedést népszerűsíti.

Arról már kevesebb szó esik, hogy a repülési iparral közel egyenértékű szennyezést okoz az IT szektor is. Folyamatosan, észrevétlenül növekszik a digitális ökológiai lábnyomunk. Nem is vesszük észre, hogyan halmozzuk fel a jelentős széndioxid-kibocsátást eredményező adatokat a láthatatlan szervereken, a „felhőben”.

Mit tehetünk?

Egy e-mail tárolása évente 10 gramm szén-dioxid kibocsátással jár, ha azt szeretnénk, hogy elérhető legyen egy felhő alapú szolgáltatónál, mint amilyen például a Gmail. 20 000 e-mail éves tárolási szén-dioxid kibocsátása egyenértékű egy római repülő úttal. Sok embernek van több százezer kimenő és bejövő e-mail a postafiókjában, melyek teljesen fölöslegesen szennyezik a környezetet, akár évtizedeken át.

Ha változtatni szeretnénk, kezdjük el kitörölni azokat a leveleket, amikre már nincsen szükségünk. Nézzük át az adattárolóhelyeinket, kifejezetten a felhő alapú szolgáltatásokat, hogy vannak-e ott olyan adatok, amikre nincsen szükségünk. Ilyenek lehetnek a nagyon régiek vagy a rendszerfrissítések, promóciók, hírlevelek, értesítések, amiket sosem fogunk újra megnyitni.

Ez egy olyan lehetőség, amivel úgy csökkenthetjük az ökológiai lábnyomunkat, hogy közben semmit sem fogunk belőle érezni, de a környezetünknek sokkal jobb lesz. Ugyanígy tehetünk a homályos - nem tökéletes fényképekkel vagy a régóta nem használt videókkal, amikre később nem lesz már szükségünk.

A digitalizáció hatalmas lehetőség a kezünkben, csak okosan kell felhasználni. Csinálhatunk egyszerre nagyobb szűréseket keresve a fölösleges e-maileket, de kialakíthatunk egy olyan szokást, hogy minden nap kitörölünk 20-30 levelet. Az is fontos, hogy egyre tu-

datosabban kezeljük a bejövő e-mailjeinket. Amire nincs szükségünk az törölhetjük azonnal, vagy, ha számunkra lényegtelen információt kapunk akkor iratkozzunk le arról a forrásról!

Jó munkát mindenkinek, változtassunk, amin tudunk, hogy segítsük a regenerációban a természetet!

Ormándlaki Balázs

Miért van lábnyoma egy e-mailnek?

- Adatközpontok: a levelek a felhőben tárolódnak, ahol a szerverek folyamatosan működnek és hűtést igényelnek.
- Adatátvitel: az internetes hálózat üzemeltetése (routerek, kábelek, infrastruktúra) is energiát fogyaszt.
- Eszközhasználat: a számítógépek, telefonok és hálózati eszközök áramfelhasználása is hozzáadódik.

Egyetlen e-mail energiafogyasztása és kibocsátása

- Egy egyszerű, rövid e-mail (melléklet nélkül) kb. 0,3–4 g CO₂ kibocsátással jár.
- Egy nagy mellékletet tartalmazó e-mail (pl. 1 MB felett) 10–50 g CO₂-t is eredményezhet, attól függően, hány szerveren halad át és mennyi ideig tárolják.
- Ha figyelembe vesszük, hogy naponta több mint 300 milliárd e-mailt küldenek el világszerte, ez globálisan több tízmillió tonna CO₂ kibocsátást jelent évente.

Hogyan csökkenthető az e-mailek lábnyoma?

- Töröljük a régi leveleket, különösen a nagy mellékleteseket (pl. képek, PDF-ek)!
- Használjunk linket melléklet helyett, ha megoldható (felhőmegosztás, pl. Google Drive, OneDrive)!
- Iratkozzunk le a nem olvasott hírlevelekről!
- Zöld energiát használó e-mail szolgáltatót válasszunk (pl. olyan, amely megújuló energiával működteti adatközpontjait)!
- Ne válaszoljunk feleslegesen „köszönöm” típusú levelekkel.
- Kapcsoljuk ki a hírleveleket, amiket nem olvasunk!
- Válasszunk „zöld adatközponttal” működő e-mail szolgáltatót (pl. Google, Microsoft, Tutanota, ezek mind használnak megújuló energiát)!

Budakalászi fiatalok válogatott meghívót kaptak

SPORT

Forgács Márkó

Újabb elismerés a CYEB Budakalász számára: három fiatal játékosunk meghívót kapott a Magyar Kézilabda Szövetség utánpótlás-válogatott edzőtáborába. A klub utánpótlás-nevelésének eredményességét és fiatal tehetségekre építő szemléletét mutatja, hogy mind az ifjúsági, mind a junior nemzeti csapatban képviselteti magát Budakalász.

A férfi ifjúsági válogatott programjára Forgács Márkó, saját nevelésű játékosunk kapott meghívót, aki október 27. és november 2. között a franciaországi Párizsban, a rangos TIBY Kupán vett részt a magyar válogatottal, valamint különböző fizikai és szakmai felméréseken dolgozik.

A férfi junior válogatott edzőtáborába két budakalászi játékos, Szujó Zsombor és Zakor Zalán is bekerült. A fiatal tehetségek Németországban készülnek a korosztályos nemzeti együttessel,

Zakor Zalán

Megnyitotta kapuit a KÖZÖSJÉG

Várja a korizni vágyókat a megújult Budakalászi Közösségi Műjégpálya. Hétköznapokon óvodai, iskolai csoportoknak, esténként amatőr hokicsapatoknak, hétvégenként akár családi, baráti zártkörű korizásra is foglalható a pálya. Péntek délután és hétvégén a kicsiket és nagyokat egyaránt várja a KözösJég a budakalászi jégpályán a Lenfonó HÉV megálló közelében.

ahol két felkészülési mérkőzésen is pályára lépnek.

Érdekesség, hogy Szujó Zsombor a Veszprémből, míg Zakor Zalán a Győrből érkezett a Budakalász NB-es felnőtt csapatába, és mindketten gyorsan meghatározó szereplőivé váltak a klub fiatal keretének.

Nagyon büszkék vagyunk a fiúkra!

Budakalász KZRT

Szujó Zsombor

Nyitvatartás és jegyárak: kozosjeg.hu, foglalás: foglalas@kozosjeg.hu; +36 20 505-5919

A Vidra SE jégkorongcsapatába 5 éves kortól várják lányok és fiúk jelentkezését.

Az első próbahónap ingyenes, a 8 év alattiak kedvezményesen kapnak védőfelszerelést. A jeges edzések szabadon látogathatók, kezdőknek hétfő, kedd és csütörtöki napokon 16-18 óra között – tájékoztatott Wettstein András, a VIDRA SE elnöke.

További információk: www.vidrajegkorong.hu | +36 70 330 9444

A Faluház október-novemberi programajánlója

A programokról részletesen a koskarolyhm.hu oldalon olvashatnak.

KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR

2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9.
WWW.KOSKAROLYMH.HU, INFO@KOSKAROLYMH.HU
+3626/340 468, +3670/331 7183

NOVEMBER

november 14. péntek 18:00

Lenvirág táncház A belépés díjtalan.

november 15. szombat 10:00-12:00

Családi matiné - Jégkirálynő a Nektár Színház előadásában. Kísérőprogramként kézműves foglalkozás is várja a gyerekeket.

Jegyvásárlási lehetőségek: elővételben a jegy.hu oldalon, 2.200 Ft-os áron; helyszíni jegyek az előadás előtt kaphatók 2.800 Ft-os áron.

november 15. szombat 14:00-19:00

Szent Korona délutánok

Házigazda: dr. Varga Tibor (a Szent Korona Országáért Alapítvány elnöke)

Szervező: Szent Korona Országáért Alapítvány és Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár

Belépőjegy: 1000 Ft, mely a helyszínen kapható.

További információ: tel.: +36 30 533 4410,

e-mail: szentkoronaorszagaert@gmail.com

honlap: www.szentkoronaorszaga.hu

november 15. szombat 21:00-03:00

Retro Party Budakalász – Mulat a város

Időtűz felhőzeteknek – házi hangulat, hazai és nemzetközi retro slágerekkel

Belépőjegy ára: 4000 Ft

november 20. csütörtök 18:00

Könyvtári programok – Rejtő Jenő-est

A belépés díjtalan.

november 20. csütörtök 18:00

Kalandorok Klubja – A legek országa, Új-Zéland Horváth Éva képekkel illusztrált előadása

Belépőjegy 1000 Ft, amely megvásárolható a rendezvény előtt, a helyszínen.

november 21. péntek 17:00

Adventi Traccsparty

Szervező: Budakalászi Német Nemzeti Egyesület.

november 22. szombat 08:00-12:00

Láda fia garázs vásár

november 22. szombat 20:00 óra

Tunyó Öröksége Zenekar koncertje a RockHázban

Kétórás emlékkoncert, két énekessel.

Kapu- és pénztárnyitás 19:00-kor. Jegyárak: elővételben, a jegy.hu-n: 3800 Ft; a helyszínen: 4500 Ft. További információk a honlapunkon és a Facebookon.

november 24. hétfő 17:00-20:00

Kortalan numizmatikusok – Épületábrázolások

római érmeken. Vida István előadása. Helyszín: Könyvtár. A belépés díjtalan.

november 27. csütörtök 13:00-20:00

Hosszú nyitvatartás a Könyvtárban

november 27. csütörtök 15:00-18:00

Adventi koszorú készítése a Mentáskertben

november 27. csütörtök 17:00-18:30

Aprók tánca.

Belépődíj: 1000 Ft. Családi jegy (2 felnőtt + 2 gyerek): 3000 Ft

november 27. csütörtök 18:00

Fridrik Ágnes Krisztina festőművész, grafikus önálló kiállításának megnyitója

november 28. péntek 17:00

Írástörténeti előadások: A magyar nyelv nyelvtana turáni alapokon.

Dr. Czeglédi Katalin nyelvész előadása.

Levezető elnök: Szekeres István

november 28. péntek 20:00

Henri Gonzo szólóestje az AlterPlacc klubban

Jegyinformáció: early bird jegy a jegy.hu-n: 2000 Ft elővételes jegy a jegy.hu-n: 3000 Ft, helyszíni jegy a rendezvény előtt: 4000 Ft

november 29. szombat 15:00-20:00

Novemberi Társasjátékos délután

A belépés díjtalan.

november 29. szombat 16:00

Adventi gyertyagyújtás

Helyszín: a művelődési ház udvara.

november 29. szombat 17:00

A hóember ajándéka – Adventi programok a Könyvtárban

A Sanyi, Én és a Gyerekek Produkció gyermekelőadása. Belépőjegy: 1000 Ft, kísérőknek ingyenes.

DECEMBERI ELŐZETES

december 2. kedd 18:00

Manó Mozi Dia Klub

A belépés díjtalan.

december 4. csütörtök 18:00

Játék a könyvtárban - csak felnőtteknek!

Adventi programok a Könyvtárban

NE ÍTÉLJ, vagy mégis? Egy történet, öt szereplő, száz vélemény! Adventi programok a Könyvtárban

A belépés díjtalan.

december 5. péntek 16:00

Jön a Mikulás!

Keddenként, 18:30-19:30

Ha kedd, akkor mozogjunk!

Keddenként ingyenes edzések a Faluház Báltermében. Polifoamot és jókedvet mindenki hozzon magával, várunk szeretettel!

Csütörtökönként, 14:00-19:00

Mentáskert őstermelői piac

A piac a művelődési ház első parkolóján vagy a Lenfonón keresztül közelíthető meg.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

**Detrich Ilona Margit
Fodor Hédi
Horváth Ábel Mór
Lipcsei-Károlyi Lelle Matild
Sándor Merse Marcell
Tímár Simon**

**Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket és családjukat!**

december 5. péntek 19:00

Budakalászi Borklub

december 6. szombat

XX. Szent Korona Konferencia

Téma: Nemzeti Hitvallás

december 6. szombat 16:00

Adventi Gyertyagyújtás

Helyszín: a művelődési ház udvara

december 7. vasárnap 15:00

Idősek Adventje

Helyszín: Budakalászi Sportcsarnok

december 11. csütörtök 16:00-19:00

Karácsonyi készülődés – Adventi programok a Könyvtárban.

Csodás ajándékok készítése.

december 13. szombat 16:00

Adventi Gyertyagyújtás

Helyszín: a művelődési ház udvara

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Kiadja Budakalász Város Önkormányzata

Szerkesztő: Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Marosvölgyi Judit, Urbán Ákos

Fotók: Hartl Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Lapterv és tördelés: Ali Vali

Nyomatás újrapiapír felhasználásával:

Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26 340 266

Újrapiapír

NEKTÁR SZÍNHÁZ BEMUTATJA

JÉGKIRÁLYNŐ

2025. NOVEMBER 15.
SZOMBAT, 10 ÓRA

KÍSÉRŐPROGRAM: KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS

JEGYEK ELŐVÉTELBE A JEGY.HU OLDALON,
A RENDEZVÉNY NAPJÁN HELYSZÍNI JEGYEK KAPHATÓAK.

CSALÁDI
MAJNIN

KÖS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ
SZINTENNELI UT 2
WWW.KOSKAROLYHU
+3670 333 7181

jegy.hu

TUNYÓ ÖRÖKSÉGE ZENÉKAR

RockHáz

2025.
11.22.
szombat
20.00

Kapu és pénztárnyitás 19.00 óra
További információk a honlapunkon és a Facebookon.
Jegyek: www.jegy.hu

Két óras emlékkoncert két énekessel

jegy.hu

HENRI GONZO szülőest

2025. november 28.
péntek, 20 óra

jegy.hu

Adventi Gyertyagyűjtés

november 29. szombat, 16⁰⁰
Nyitnikék Óvoda

december 06. szombat, 16⁰⁰
*Jó Pásztor Óvoda és
Szentistvántelepi Általános Iskola*

december 13. szombat, 16⁰⁰
Telepi Óvoda

december 20. szombat, 16⁰⁰
Református Gyülekezet Kórusa

Készüljünk együtt az ünnepre,
sok szeretettel várunk mindenkit!

